

Топлички округ

Топлички округ, смештен у у југозападној Србији на површини од 2.229 км², обухвата четири општине: Прокупље као центар округа, Блаце, Куршумлија и Житорађу.

Прокупље се налази у средњем току реке Топлице по којој је читав крај добио име. У старом градском језгру Прокупља се налази споменички комплекс тврђава Хисар, остаци античког храма, остаци ранохришћанске цркве, Латинска црква из XIV века као и црква Св. Прокопија из IX-X века. I век нове ере највероватније је период када је насеље настало и тада се звало Хаммеум или Хамео. Поделом Римског царства, крајем IV века назив за насеље промењен је у Комплос или Комблос. Први писани документ у коме се Прокупље јавља под тим именом је Повеља кнегиње Милице из 1395. године, којом је црква светог Прокопија и припадајуће имање завештано манастиру св. Пантелејмона у Светој Гори. Тај назив за место почео је да се користи у народу после преноса

моштију св. Прокопија из епископске цркве у Нишу 1386. године. Под турском владавином назив насеља био је Урђуб или Оркуб. У Прокупљу основна индустријска производња је прехрамбена. Према попису из 2002. године број становника у општини Прокупље био је 48.501, а етнички састав највећим делом чине Срби (93%) и Роми (4,5%).

Блаце је смештено у Топличкој котлини на источним обронцима Копаоника и југозападним обронцима Јастрепца. Кроз Општину протичу мањи водотоци Блаташнице (притоке Расине) и Барбатовачке реке (притоке Топлице). Данашње Блаце је настало 1878. године, када је и цео топлички простор ослобођен од Турака. Становништво се претежно бави пољопривредом, производњом и прерадом воћа, а развијена је и млинско-пекарска индустрија. Према попису из 2002. године број становника у општини Блаце био је 13.759, а етнички састав највећим делом чине Срби (97,4%) и Роми (1,3%).

Куршумлија се налази на југу Србије у горњем току реке Топлице, у сливовима њених притока Косанице и Бањске. У доба Римљана Куршумлија се називала Ad Fines, што значи "на крају" јер је била на граници две провинције, Далмације и Горње Мезије. У византијско доба носила је назив Топлице највероватније по изворима минералних вода по којима је овај крај познат. Данашња Куршумлија је у средњем веку била прва престоница Стефана Немање. Између 1159. и 1168. године он је овде саградио своја прве задужбине, манастире Св. Богородицу и Св. Николу а били су покривени оловом које је давало бљештави одсјај, па је место названо Беле Цркве. У доба Турака место се звало Куршунлу килисе (тј. Оловна Црква) што је у ствари превод старог

назива места. Уочи ослобађања од Турака у српским документима се помиње као Куршумље, и најзад, по ослобађању од Турака 1878. године, као Куршумлија. На подручју општине Куршумлија налазе се: Пролом Бања, Луковска Бања, Куршумлијска Бања, "Ђавоља варош" (јединствен геоморфолошки феномен који се састоји од 200 земљаних фигура насталих дејством ерозије), и град Куршумлија са остацима два најстарија манастира династије Немањића. У Куршумлији према подацима из 2002. године живи 21.608 становника а најбројнији су припадници српске националности (95,8%) и Роми (1,5%).

Житорађа се налази на југоистоку Србије. Први подаци нађени о Житорађи као насељеном месту потичу из IV века у којима се помиње стари византијски град Житорађско кале (lat. Ad Herculum). У близини Житорађе је лоцирани и сачуван верски објекат Латинска црква који датира исто из IV века. 1877. Житорађа је ослобођена од турске владавине и ова година се сматра годином оснивања општине. Становништво општине Житорађа се углавном бави пољопривредом. Последњих година примат заузима производња бостана и производња раног поврћа из пластеника. Развијено је воћарство, а такође су заступљене и све остале културе. Према попису из 2002.године број становника у општини Житорађа био је 18.207, а етнички састав највећим делом чине Срби (92,3%) и Роми (6,9%).

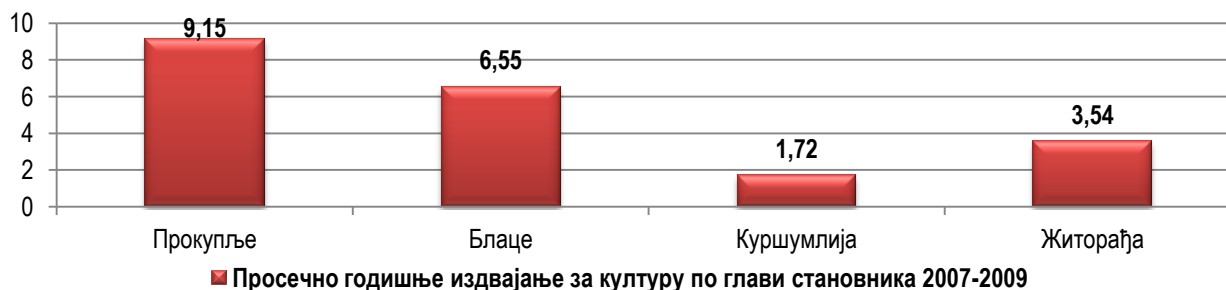
Највише становника у Топличком округу има општина Прокупље а највећу густину насељености општина Житорађа. На другом месту по густини насељености је Прокупље, а по броју становника Куршумлија. Најмање становника има Блаце, а најмању густину насељености Куршумлија.

Општина Прокупље има и највећи буџет у свом округу а уједно је и општина која највише средстава за културу издваја по глави становника. Након Прокупља по глави становника највише издваја Блаце.

Табела 1: Основни подаци о површини и броју становника у општинама

Општина	Површина територије општине у км ²	Број становника у општини према попису из 2002.године	Густина насељености по км ²	Просечно издвајање за културу по глави становника у периоду од 2007. до 2009. године	
				евра	дин.
Прокупље	759	48.501	64	9,15	779,92
Блаце	306	13.759	45	6,55	557,11
Куршумлија	952	21.608	23	1,72	147,06
Житорађа	214	18.207	85	3,54	302,14

Приказ 1: Рангирање општина према просечном годишњем издвајању за културу по глави становника у периоду од 2007. до 2009. године

За потребе културе у односу на укупан буџет општине, највише издваја Прокупље док се најмање средстава одвоји у општини Куршумлија.

Приказ 2: Рангирање општина према просечном годишњем уделу културе у укупном буџету општине у периоду од 2007. до 2009. године

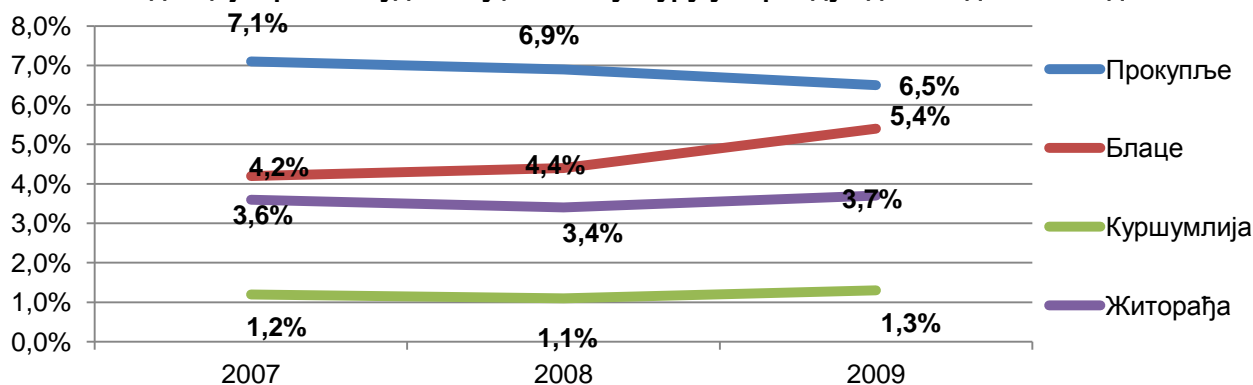

Табела 2: Подаци о финансирању сектора културе

Општина	Година	Укупан оштински буџет у еврима	Укупан општински буџет у динарима	Буџет за културу у еврима	Буџет за културу у динарима	% од укупног општинског буџета
ПРОКУПЉЕ	2007.	5.868.743,73	469.265.922,62	417.470,19	33.381.000,00	7,1
	2008.	6.720.745,41	547.282.395,69	468.920,00	38.185.000,00	6,9
	2009.	6.840.013,65	642.487.270,22	446.243,88	41.916.000,00	6,5
БЛАЦЕ	2007	1.991.853,57	159.269.010,00	84.113,61	6.725.741,27	4,2
	2008	2.206.793,84	179.703.195,00	96.852,13	7.886.843,65	4,4
	2009	1.642.683,24	154.298.387,00	89.251,06	8.383.414,62	5,4
КУРШУМЛИЈА	2007.	3.048.391,57	243.750.000,00	35.268,33	2.820.063,00	1,2
	2008.	3.314.798,40	269.930.000,00	35.981,03	2.930.000,00	1,1
	2009.	3.161.905,53	297.000.000,00	40.273,31	3.782.900,00	1,3
ЖИТОРАЂА	2007.	1.643.857,59	131.443.182,00	58.340,91	4.664.951,00	3,6
	2008.	1.997.531,37	162.662.575,00	67.194,03	5.471.731,00	3,4
	2009.	1.832.669,46	172.143.925,00	67.937,36	6.381.404,00	3,7

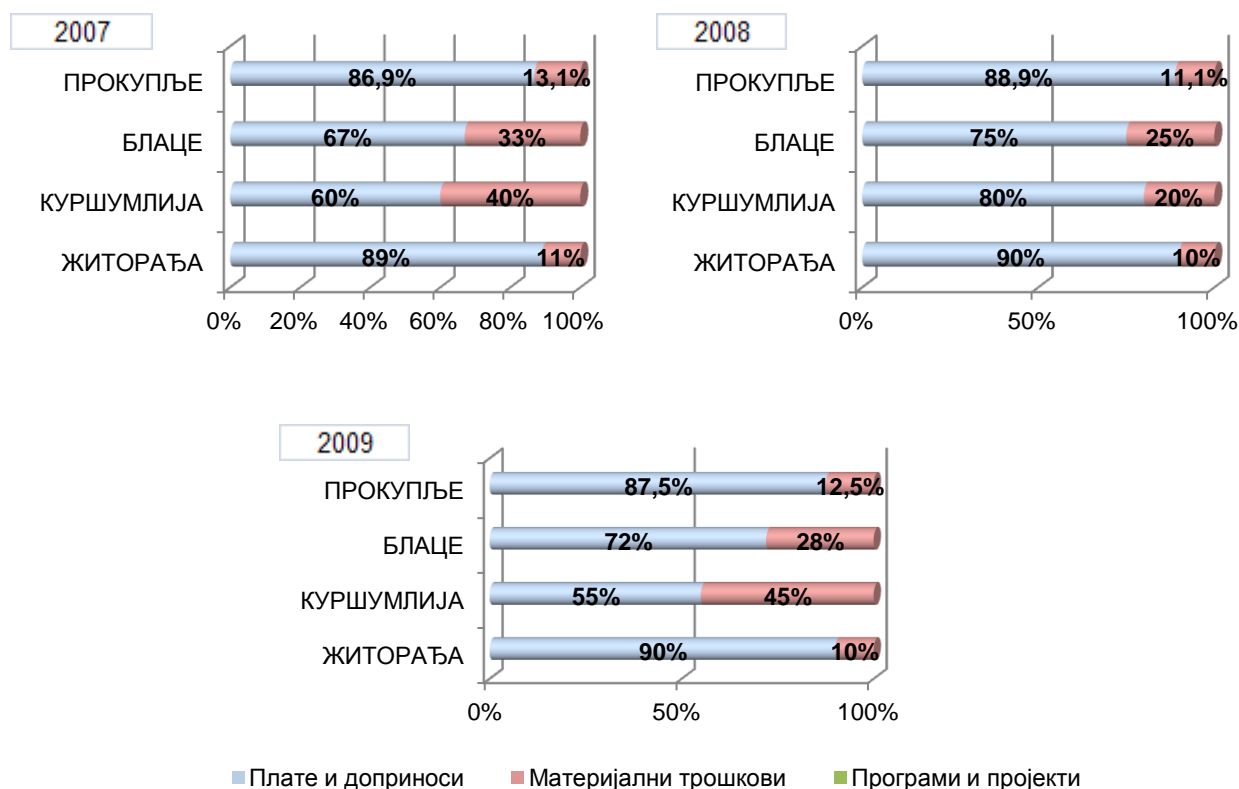
У периоду од 2007. до 2009. године буџет за културу у односу на буџете општина Топличког округа континуирано расте само у општини Блаце. У Прокупљу удео културе у буџету Општине континуирано опада. Удео културе у укупном буџету општине Житорађи и Куршумлији осцилира током ове три године.

Приказ 3: Тенденција кретања удела буџета за културу у периоду од 2007. до 2009. године

Структура расподеле средстава за културу показује да се у свим општинама Топличког округа највећи део користи за плате запослених у култури, а ниједна од општина Топличког округа уопште не издваја средства за програме.

Приказ 4: Структура буџета у периоду од 2007. до 2009. године у општинама

• **Организација и функционисање културе у оквиру локалних самоуправа**

За област културе у Прокупљу задужена је *Служба за образовање*, док је у Куршумлији култура поверена *Одељењу за друштвене делатности и општу управу*, у Житорађи не постоји ниједна служба која је задужена за област културе, а у Блацу о култури брине особа која ради у инспекцијској служби.

Табела 3: Преглед организације општина по питању сектора културе

Општина	Одељење задужено за питања из области културе	Да ли постоји већник за културу?	Да ли постоји савет за културу као скупштинско тело?	Да ли постоји конкурс за пројекте из области културе?
Прокупље	Служба за образовање	Да	Не	Не
Блаце	Инспекцијска служба	Да	Не	Не
Куршумлија	Одељење за друштвене делатности и општу управу	Не	Не	Не
Житорађа	Не постоји	Не	Не	Не

Када је реч о доношењу одлука у вези са питањима из културе, Прокупље и Блаце имају чланове општинског већа задужене за област културе, док Куршумлија и Житорађа немају.

Ниједна општина Топличког округа не расписује конкурсе за финансирање пројеката из области културе. Од података достављених Заводу највећи удео аматеризма у укупном буџету општине има Куршумлија – око 0,14%, па Блаце – око 0,06%.

Што се тиче аматеризма општина Житорађа је у периоду од 2007. до 2009. године за аматеризам обезбедила 105.000,00 динара. Општина Прокупље није доставила податке за аматеризам у култури.

Табела 4: Издавање општине за аматеризам

Општина	Издавање за аматеризам у култури у односу на укупан буџет општине		
	2007	2008	2009
Прокупље	Н.п	Н.п	Н.п
Блаце	0,03% (47.992,00 дин/600,20 евра)	0,1% (147.412,00 дин/1.810,25 евра)	0,04% (62.478,00 дин/665,15 евра)
Куршумлија	0,15% (350.000,00 дин/4.377,18 евра)	0,1% (250.000,00 дин/3.070,05 евра)	0,17% (500.000,00 дин/5.323,07 евра)
Житорађа	0,04% (55.000,00 дин/687,84 евра)	0,01% (10.000,00 дин/122,80 евра)	0,02% (40.000,00 дин/425,85 евра)

Ниједна општина Топличког округа нема скупштински Савет/Комисију за друштвене делатности која би се бавила између осталих и питањима из области културе тј. давала предлоге решења проблема и смернице будућег развоја, разматрала предлоге одлука и слично.

Када је у питању дугорочно планирање све општине имају стратегију развоја општине. У појединим општинама постоје и стратегије из разних области, али не и стратегије развоја културе. Ипак, у стратегијама које постоје разматрају се између осталог и питања из области културе

- У Блацу постоји Стратегија социјалног и економског развоја и Стратегија о младима које се између осталог баве и културним питањима;
 - Прокупље има Стратегију социјалног и економског развоја, Стратегију о младима и Локални план акције који третирају и област културе
 - Куршумлији има Стратегију о младима у којој се помињу питања из сфере културе
- Житорађа нема ниједан стратешки документ који се бави културом.

Све општине имају интернет презентације где се могу наћи основне информације о установама културе једино где то није случај је општина Житорађа која на својој интернет презентацији нема податке о својој установи културе. Информације о културним манифестацијама – на електронским странама општина Блаце и Прокупље, програми и манифестације се систематски прате, док у Куршумлији и Житорађи се информације о културним догађањима не објављују.

Табела 5: Доступност основних информација о култури општина на интернету

Општина	Званична интернет адреса општина	Да ли се налазе основни подаци о установама у култури?	Да ли се врши информисање о културним догађајима
Прокупље	www.prokuplje.org.rs	Контакти и други подаци о установама	Стално
Блаце	www.blace.org.rs	Контакти и други подаци о установама	Стално
Куршумлија	www.kursumlija.org	Контакти и други подаци о установама	Не
Житорађа	www.zitoradja.org	Нема података о установама културе	Не

Општине Блаце и Прокупље имају особе за односе са јавношћу које стално или по потреби, приликом значајнијих манифестација, информисају о актуелним догађајима док то није случај у Житорађи и Куршумлији.

Као највеће проблеме културе представници општина истичу финансирање програма а одмах иза наведеног проблема је и недостатак средстава за одржавање установа културе. У Прокупљу и Блацу се као проблем наводи и недовољна пажња за културни туризам док се у Куршумлији и Житорађи као проблем истиче недовољна стручност и бројност кадрова. У Блацу постоји и слаба заинтересованост грађана за културне садржаје.

Приритети за унапређење културе су опремање установа културе и неговање традиције и заштита културне баштине. А поред тога истичу се још подстицање сарадње културе и привреде и савременог стваралаштва, едукација запослених и реактивација културног наслеђа.

Табела 6а: Главни проблеми и приоритети у култури општина Топличког округа

Општина	Највећи проблеми у култури	Приоритети за улагање и развој културе
Прокупље	1. Недостатак средстава за реновирање објеката и улагање у инфраструктуру 2. Недовољно развијен културни туризам 3. Недостатак средстава за програме	1. Реактивација индустријског наслеђа 2. Опремање установа културе 3. Подстицање сарадње културе и привреде

Табела 66: Главни проблеми и приоритети у култури општина Топличког округа

Општина	Највећи проблеми у култури	Приоритети за улагање и развој културе
Блаце	1. Слаба заинтересованост грађана за културне садржаје 2. Недостатак средстава за програме 3. Недовољно развијен културни туризам	1. Савремено стваралаштво 2. Неговање традиције и заштита културне баштине 3. Подстицање сарадње културе и привреде
Куршумлија	1. Недостатак средстава за реновирање објеката и улагање у инфраструктуру 2. Недостатак средстава за програме 3. Недовољна стручност и бројност кадрова	1. Опремање установа културе 2. Савремено стваралаштво 3. Неговање традиције и заштита културне баштине
Житорађа	1. Недостатак средстава за реновирање објеката и улагање у инфраструктуру 2. Недостатак средстава за програме 3. Недовољна стручност и бројност кадрова	1. Неговање традиције и заштита културне баштине 2. Опремање установа културе 3. Едукација запослених у култури

• Културни ресурси општина

У Топличком округу укупно има 8 установа од којих се највећи број налази у Прокупљу. Народна библиотека у Житорађи је једина библиотека у овом округу која функционише као поливалентни центар. Према сазнањима Завода, цивилна културна сцена у Топличком округу је неразвијена и већина удружење и КУД – ова ради у оквиру домова културе.

Табела 7: Преглед актера у култури у општинама округа (актери обележени црвеним словима нису Заводу доставили упитнике)

Топлички округ	број	Установе	број	Удружења	број	КУД-ови
Прокупље 4 актера	4	-Народни музеј Топлице -Дом културе <i>Радивој Увалић Бата</i> -Народна библиотека <i>Раде Драинац</i> -Историјски архив Топлице	0		0	
Блаце 3 актера	2	-Дом културе Драинац -Народна библиотека <i>Раде Драинац</i>	1	-Удружење грађана <i>Упознај себе, Блаце</i>	0	
Куршумлија 2 актера	1	-Народна библиотека Куршумлија	1	-Књижевни клуб <i>Милутин Ускоковић,</i> Куршумлија	0	
Житорађа 1 актер	1	- Народна библиотека Житорађа	0		0	
Укупно актера у Топличком округу						10

Поред установа, део културних ресурса чине запослени у култури. Највећи број запослених има општина Прокупље, а најмање Куршумлија. Највећи број високообразованих у култури има такође Прокупље, а најмање Куршумлија.

Табела 8: Број запослених према полу и образовању у установама културе

Општина	Укупно	Мушки	Женски	ОШ	ССС	ВШ, ВСС
ПРОКУПЉЕ	74	34	40	4	42	28
БЛАЦЕ	12	6	6	1	6	5
КУРШУМЛИЈА	5	3	2	/	3	2
ЖИТОРАЂА	14	4	10	1	8	5

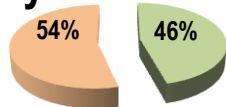
Када је о полној структури реч, жене су бројније у Прокупљу и Житорађи док су у Куршумлији бројнији мушкарци. У Блацу је подједнак број мушкараца и жена запослених у установама културе.

Образовна структура показује да у сектору културе у свим општинама Топличког округа предњачи средњеобразовани кадар.

Приказ 5: Полна и образовна структура запослених у општинама Топличког округа

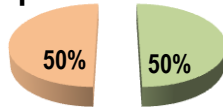
ПОЛ

Прокупље

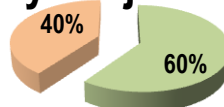
■ Мушкарци ■ Жене

Блаце

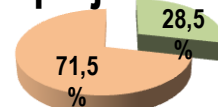
■ Мушкарци ■ Жене

Куршумлија

■ Мушкарци ■ Жене

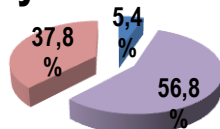
Житорађа

■ Мушкарци ■ Жене

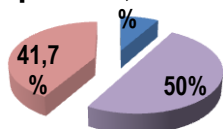
ОБРАЗОВАЊЕ

Прокупље

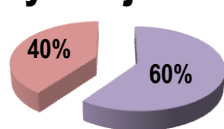
■ ОШ ■ ССС ■ ВШ, ВСС

Блаце

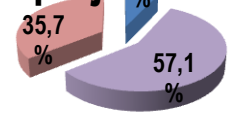
■ ОШ ■ ССС ■ ВШ, ВСС

Куршумлија

■ ССС ■ ВШ, ВСС

Житорађа

■ ОШ ■ ССС ■ ВШ, ВСС

• Поливалентни центри општина Топличког округа

Само две општине Топличког округа (Прокупље и Блаце) имају установу поливалентног карактера док Житорађа има библиотеку која функционише као поливалентни центар која је уједно и једина установа културе у Житорађи. У Куршумлији не постоји поливалентна установа. Народна библиотека у Житорађи је основана крајем 90-их година и самим тим је најмлађа установа оваквог карактера у Топличком округу. Најстарија је Установа у Блацу основана 1981. године.

Једино Дом културе *Радивој Увалић Бата* у Прокупљу се налази у згради која је споменик културе, а то је зграда Гимназије. Ниједна од ове три установе није имала прекид у раду тј. радиле су континуирано од свог оснивања.

Табела 9: Подаци о оснивању и простору поливалентних центара

Назив установе	Општина оснивач	Година оснивања	Година изградње зграде	Зграда – споменик културе
Дом културе <i>Радивој Увалић Бата</i>	Прокупље	1992.	1908. – зграда Гимназије	Да – од значаја
Културни центар Драинац	Блаце	1981.	1981	Не
Народна библиотека	Житорађа	1996.	1980.	Не

➤ **Просторни капацитети**

Простор установе поливалентног типа у Прокупљу је уступљен на коришћење и одржавање а простори Културног центра у Блацу и Народне библиотеке у Житорађи су власништво установе. Према подацима којима Завод располаже највећим простором располаже Културни центар Драинац у Блацу док најмање квадратних метара има Народна библиотека у Житорађи. Дом културе *Радивој Увалић Бата*, Прокупље није доставио податке о укупном простору своје установе.

Дом културе *Радивој Увалић Бата* у Прокупљу има само једну салу у којој организује све врсте програма. Поред главне сале, Културни центар Драинац у Блацу има хол зграде у коме такође организује поједине програме. Народна библиотека у Житорађи поред читаонице, у свом саставу има и бископску салу коју користи за програме.

Табела 10: Основни подаци о простору

Назив установе	Површина простора	Број простора за програме	Површина главне сале	Број места за седење у великој сали	Површина додатних простора за програме (изузимајући сцене на отвореном)
Дом културе <i>Радивој Увалић Бата</i> , Прокупље	Н.п	1	650 м ²	370	/
Културни центар Драинац, Блаце	1.500 м ²	2	240 м ²	507	150 м ²
Народна библиотека, Житорађа	650 м ² (200 м ² само библиотека)	2	450 м ²	435	50 м ²

Представници културних центара кроз упитник су оцењивали просторије за рад (канцеларије) и просторе за одржавање програма. Најнижу оцену добиле су просторије за одржавање програма Дома културе *Радивој Увалић Бата* у Прокупљу. Највишу оцену имају канцеларијске просторије Културног центра Драинац у Блацу. Ни у једној од ове три установе просторије за одржавање програма нису оцењене боље од простора за рад.

Табела 11: Оцене и проблеми простора

Назив установе	Оцена канцеларијског простора	Највећи проблем канцеларијског простора	Оцена простора за одржавање програма	Највећи проблем простора за одржавање програма
Дом културе <i>Радивој Увалић Бата</i> , Прокупље	3	Недовољно простора и неопремљеност	2	Неадекватан простор
Културни центар Драинац, Блаце	5	/	4	Грејање простора
Народна библиотека, Житорађа	4	Недовољно простора	3	Неадекватан

Дом културе у Прокупљу и Народна библиотека у Житорађи имају урађен пројекат реновирања објекта. За реконструкцију сале, проширење гардеробе, доградњу канцеларија и магацина прокупачког Дома културе процењена вредност радова је 58.509.000,00 динара, док Народна библиотека у Житорађи наводи да се пројекат реновирања односи на реновирање сале и не наводи процењену вредност радова. Културни центар *Драинац* у Блацу наводи да нема урађен пројекат реконструкције.

➤ Програми и публика

Све установе поливалентног типа негују наступе КУД-ова било да су они организационе јединице установе или се ради о гостујућим садржајима културно-уметничких друштава. Најактивнији по питању поменутих програма је Дом културе *Радиој Увалић Бата* у Прокупљу са 35 наступа у установи и два гостовања. Укупан број гледалаца на свим тим наступима је 6.500. Културни центар Драинац из Блага организовао је седам наступа и то пет сопственог КУД - а и два гостујућа. Ове наступе је укупно посетило 1.200 људи. Народна библиотека Житорађа организовала је 5 наступа које је посетило 530 људи. Сви наступи КУД-ова у Житорађи су гостујући.

Само Културни центар Драинац из Блага и Народна библиотека Житорађа одржавају биоскопске пројекције а Културни центар Драинац из Блага је активнији у томе пошто је имао 30 пројекција у току 2009. године.

Сви поливалентни центри организују извођења позоришних представа. Најактивнији по питању поменутих програма је Дом културе *Радиој Увалић Бата* у Прокупљу са 8 представа свог Аматерског позоришта *Хранислав Драгутиновић* и једним гостовањем, па затим Културни центар Драинац из Блага са 3 гостујуће представе. Народна библиотека Житорађа са једном гостујућом представом је на трећем месту по броју поменутих садржаја.

Дом културе *Радиој Увалић Бата* у Прокупљу организује највећи број књижевних вечери од свих поливалентних центара у округу. Поменута установа негује издаваштво и организује Ликовну колонију. Једино поменута поливалентна установа организује концерте савремене музике. У оквиру Дома културе функционише КУД Абрашевић, Аматерско позориште *Хранислав Драгутиновић*, Књижевно друштво *Раде Драинац* и секција ликовних уметника.

Културни центар Драинац из Блага негује изложбене активности и гостовања хорских и оркестарских ансамбала. Културни центар повремено организује гостовања музеја.

Табела 12а: Програми и посећеност поливалентних центара Топличког округа

Назив установе	Садржаји/делатности	Тип садржаја* према организатору	Број програма у 2009. години	Број публике на програмима
Дом културе <i>Радиој Увалић Бата</i> , Прокупље	Наступи КУД-ова	сопствени	35	4.500
		гостовања	2	2.000
	Концерти савремене музике	-	2	500
	Позоришне представе	сопствени	8	1.100
		гостовања	1	200
	Издавачка делатност	сопствени	7 књига	Тираж 850
	Књижевне вечери	сопствени	15	300
Ликовна колонија	сопствени	1	50	
Културни центар Драинац, Блага	Наступи КУД-ова	сопствени	5	1.000
		гостујући	2	200
	Изложбе	гостујући	8	450
	Музејска поставка	гостујући	30 експоната	100
	Биоскопске пројекције	сопствени	30	200
	Позоришне представе	гостујући	3	100
	Хорски и оркестарски садржаји	гостујући	2	100
	Трибине, предавања, књижевне вечери	гостујући	10	400

Табела 126: Програми и посећеност поливалентних центара Топличког округа

Назив установе	Садржаји/делатности	Тип садржаја* према организатору	Број програма у 2009. години	Број публике на програмима
Народна библиотека, Житорађа	Књижевне вечери	сопствени	5	221
	Биоскопске пројекције	сопствени	2	50
	Наступи КУД-ова	гостујући	5	530
	Позоришне представе	гостујући	1	60

*Када је реч о типу садржаја, прави се разлика између тога да ли културни центар негује одређене садржаје као сопствену делатност или само организује гостовања

Према оценама представника установа, најпосећенији програми у центрима за културу Топличког округа су наступи КУД-ова и књижевни програми.

Када је реч о отворености установа према публици, Установе културе у Прокупљу и Блацу раде готово целог дана и користе различите видове промоције садржаја, док Установа у Житорађи ради до 15ч и публику о својим програмима информиче само путем позивница које шаље на поштанске адресе посетилаца.

Табела 13: Отвореност према публици и начини анимације

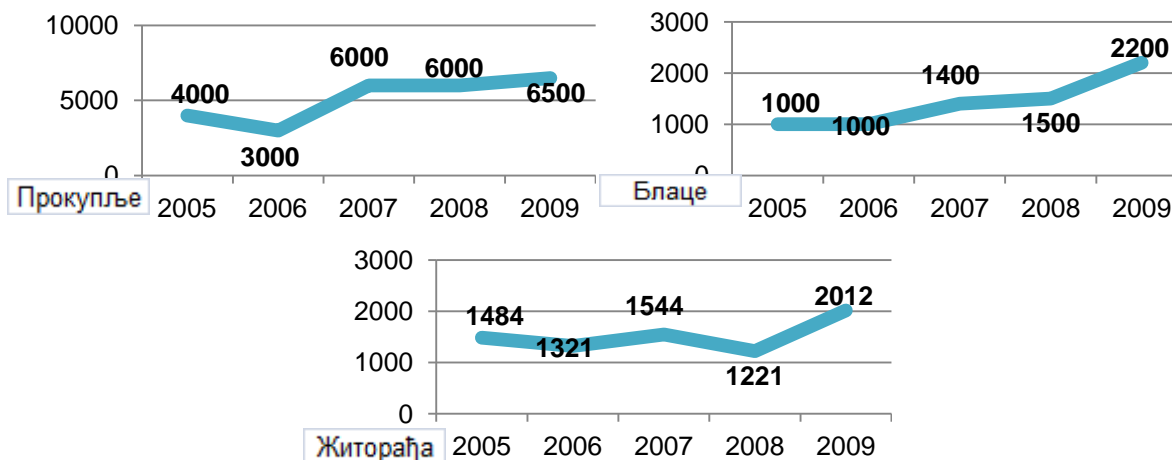
Назив установе	Најпосећенији програми према речима представника установе	Начини презентовања програма публици рангирани према учесталости коришћења	Период у години када је посећеност највећа	Радно време Установе
Дом културе Радиој Увалић Бата, Прокупље	-ликовни -музички -књижевни -позоришни -фолклорни	Подједнако се користе сви видови промоције: -плакати -флајери -рекламни спотови на телевизији -рекламе на радију -интернет рекламе (банери и сл.) -социјалне мреже на интернету	фебруар-јун	08-13ч и 16-21ч
Културни центар Драинац, Блаце	-фолклорни	1.плакати 2. флајери 3.рекламни спотови на телевизији 4.рекламе на радију 5.интернет рекламе (банери и сл.) 6.социјалне мреже на интернету	септембар-јануар	07-14ч и 17.30-22.30
Народна библиотека, Житорађа	-књижевни -трибински -фолклорни	Не користе ниједан вид промоције својих програма осим позивница које шаљу на поштанске адресе посетилаца	јесен	7-15ч

Све установе, како би привукле публику на програме, користе форму личног позивања као што су позивнице на поштанске адресе док слање порука на мобилне телефоне као начин позивања користи само Културни центар Драинац у Блацу.

Једино Народна библиотека Житорађа ради истраживање потреба публике и то сваке године преко анкета. Када је реч о евалуацији програма, ниједна установа поливалентног карактера Топличког округа нема праксу евалуације програма.

Тенденција кретања броја посетилаца на програмима културних центара од 2005. до 2009. године показује да најбројнију публику има Дом културе у Прокупљу и да се тај број повећава знатно од 2007. године. Тенденција кретања броја посетилаца Културног центра у Блацу и Народне библиотеке Житорађа нема велике осцилације осим у 2009. години у којој је забележена највећа посећеност што је случај са све три установе.

Приказ 6: Тенденција кретања публике на програмима у периоду од 2005. до 2009. године

Од редовних програма Дом културе *Радивој Увалић Бата* у Прокупљу организује: Фестивал дечјег стваралаштва, Вече хумора и афоризама *Златно магаренце*, Ивандањску ликовну колонију и Сретењске сусрете песника.

Културни центар Драинац у Блацу организатор је програма колажног типа *Златна свадба*, Смотре фолклора, Ликовне колоније, Јунског концерта, Ускршњег фестивала и Дана културног центра затим Отвореног Салона књиге у јуну и Салона књиге у фебруару, организатор је ликовне изложбе и литерарног конкурса.

Народна библиотека у Житорађи организатор је свечане представе поводом завршетка школске године а од редовних програма организује посете позоришних представа, књижевне вечери, изложбе, предавања и филмске пројекције.

Све три поливалентне установе Топличког округа наплаћују улазнице за своје програме, али за одређене групе становништва одобравају попусте.

Табела 14: Просечна цена улазница у поливалентним установама Топличког округа

Установа	Просечна цена улазница	Попусти
Дом културе <i>Радивој Увалић Бата</i> , Прокупље	200 динара	За ђаке, инвалиде и чланове хуманитарних организација
Културни центар Драинац, Блаце	100 динара	За ђаке, студенте, пензионере, хендикепиране, чланове секција и удружења
Народна библиотека, Житорађа	100 динара	За ђаке, студенте, хендикепиране

➤ Сарадња

Када је о сарадњи са другим актерима у култури реч, са највећим бројем актера повезан је Дом културе у Прокупљу. Сарадња са другим актерима у култури постоји на локалном, регионалном и националном нивоу. Типови сарадње су различити: техничка, логистичка, сарадња на организацији догађаја и сарадња на програмима/пројектима.

Прокупачки дом културе остварује техничку, логистичку и сарадњу на организацији и креирању пројеката и програма са највећим бројем актера културе како на регионалном тако и на националном нивоу.

Културни центар Драинац у Блацу остварује сарадњу на организацији и креирању пројеката и програма са нешто мањим бројем установа али за разлику од прокупачког дома културе, поливалентна установа у Блацу има остварену међународну сарадњу.

Народна библиотека у Житорађи остварује сарадњу на организацији програма са установама на регионалном нивоу.

Поливалентни центри Топличког округа остварују сарадњу са школама кроз организацију програма (или помоћи у организацији садржаја) за најмлађе. Дом културе у Прокупљу сарађује са школама у вези приредби, позоришних представа и фестивала дечјег стваралаштва ФЕДЕС.

Такође, прокупачки дом културе и Културни центар Драинац у Блацу имају сарадњу са локалним медијима и то у циљу информисања грађана о догађајима из културе и промовисања истих. Блачки културни центар сарађује и са регионалним електронским медијима у циљу промовисања и информисања грађана о садржајима из културе. Народна библиотека у Житорађи нема успостављено партнерство са медијима.

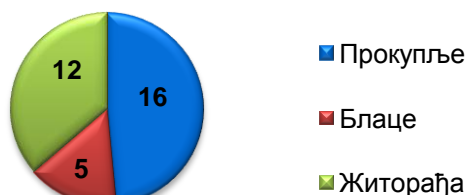
Табела 15: Сарадња са другим актерима у култури

Назив установе	Ниво сарадње					Тип сарадње
	Локални ниво	Регионални ниво	Национални и ниво	Међународни ниво	Сарадња са центром округа	
Дом културе <i>Радивој Увалић Бата</i> , Прокупље	Библиотека, Музеј, Архив	Сродне установе	Позоришта, глумачке групе	Не остварују међународну сарадњу	Прокупље је центар округа	- техничка - логистичка - сарадња на организацији догађаја - сарадња на пројектима/ програмима
Културни центар Драинац, Блаце	Народна библиотека Блаце	Дом културе Прокупље, Народна библиотека Прокупље	Не постоји	Културно уметничка друштва из Македоније и Републике Српске	Дом културе Прокупље, Народна библиотека Прокупље	- сарадња на организацији догађаја - сарадња на пројектима/ програмима
Народна библиотека, Житорађа	Библиотека основне школе <i>Прва радост</i> у Житорађи	Народна библиотека Дољевац, Народна библиотека Гаџин Хан, Народна библиотека у Прокупљу	/	/	Постоји сарадња	- сарадња на организацији догађаја

➤ Кадрови

Највише запослених има Дом културе *Радивој Увалић Бата* у Прокупљу али треба имати у виду да се у склопу њега налази КУД Абрашевић, Аматерско позориште *Хранислав Драгутиновић*, Књижевно друштво *Раде Драинац* и секција ликовних уметника. Најмање запослених има Културни центар у Блацу који има само пет запослених.

Приказ 7: Број запослених у поливалентним центрима Топличког округа

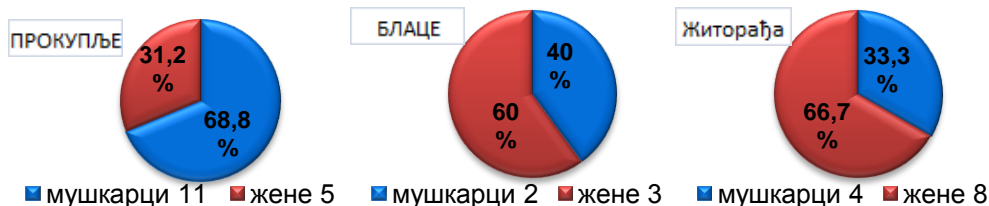
Када је о старосној структури реч, примећује се да млади кадрови до 30 година старости не постоје осим једног запосленог у установи у Житорађи, а да је у центрима за културу Топличког округа највише оних између 40 и 49 година старости осим у Културном центру Драинац где има највише запослених између 30 и 39 година старости. Просечна старост кадрова је најмања у блачком културном центру, а највећа у Дому културе Прокупља.

Табела 16: Просечна старост запослених у установама

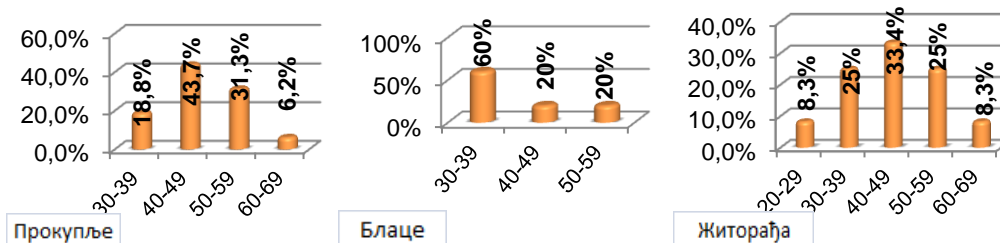
Назив установе	Просечна старост запослених
Дом културе <i>Радивој Увалић Бата</i> , Прокупље	48
Културни центар Драинац, Блаце	40
Народна библиотека, Житорађа	44

Полна структура показује да су у два центра за културу бројније жене (Блаце и Житорађа), док су у прокупачком поливалентном центру бројнији припадници мушког пола.

Приказ 8: Полна структура и број припадника мушког и женског пола у установама

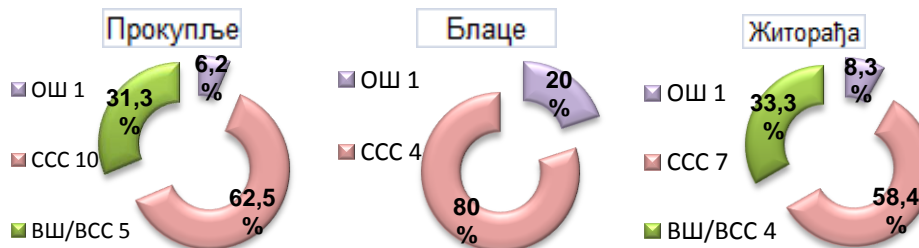

Приказ 9: Старосна структура кадрова у поливалентним установама

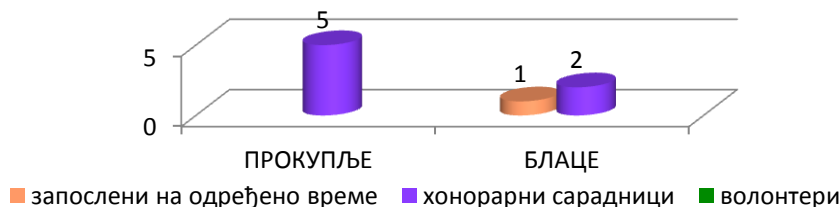
Када је о образовној структури реч, у свим културним центрима Топличког округа преовлађују кадрови са средњом стручном спремом. Блачки поливалентни центар међу запосленима на неодређено време нема особу са завршеним факултетом или вишом школом.

Приказ 10: Образовна структура и број кадрова према стручној спреми у поливалентним установама

У раду прокупачке и блачке установе за културу помажу и хонорарни сарадници док библиотека у Житорађи нема потребу за хонорарним сарадницима. Ниједан од поливалентних центара Топличког округа нема волонтере нити има потребу за њиховим ангажовањем. Једино блачки културни центар има једног запосленог на одређено време. Највећи број сарадника има Дом културе у Прокупљу и то кроз хонорарни ангажман.

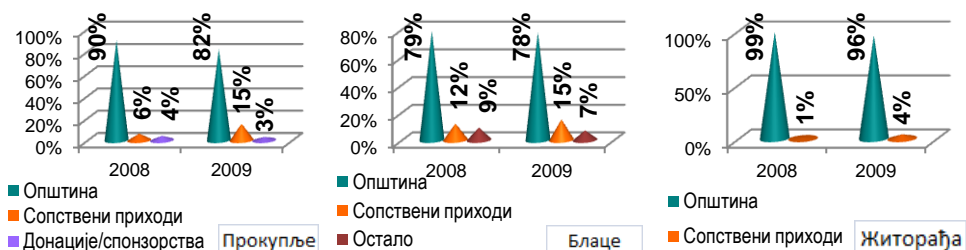
Приказ 11: Број и тип сарадника у поливалентним установама

➤ **Буџет**

Поливалентне центре Топличког округа готово у потпуности финансирају општине оснивачи. Други извори прихода су сопствена средства, донације и остали начини финансирања.

Приказ 12: Извори финансирања установа у 2008. и 2009. години

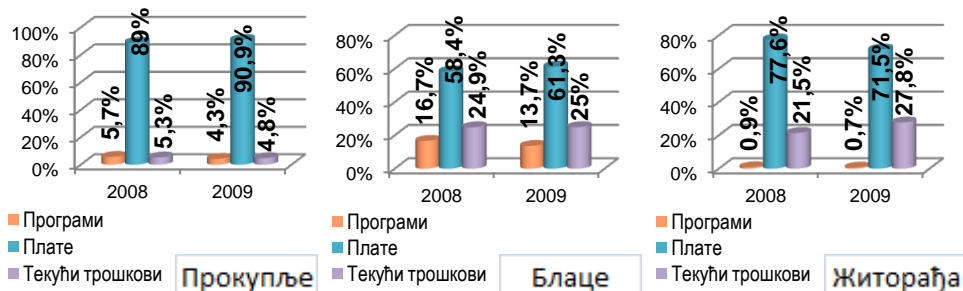
Највећи буџет у 2008. и 2009. години имао је Дом културе *Радивој Увалић Бата* у Прокупљу што је у складу са бројем запослених. У 2008. години 110.642,49 евра (9.009.817,00 динара) а у 2009. години 97.968,64 евра (9.202.263,00 динара). Занимљиво је да је за програме у 2008. и у 2009. години највише издвојио Културни центар Драинац у Блацу –10.327,66 евра (841.000 динара) у 2008. години, а 8.011,37 евра (752.514,00 динара) у 2009. години. Културни центар Драинац у Блацу у складу са бројем запослених има најмањи буџет. За програме најмање издваја Народна библиотека у Житорађи. Износи у еврима указују да пораст буџета у две посматране године је забележила једино установа у Житорађи. Највећи пад буџета у 2009. години имала је поливалентна установа у Прокупљу за 11,5%.

Табела 17: Висина и расподела буџета поливалентних центара у 2008. и 2009. години

Установа	Година	Висина буџета	Структура буџета		
			Плате и доприноси	Материјални трошкови	Програми и пројекти
Дом културе Радивој Увалић Бата, Прокупље	2008.	110.642,49 евра	98.411,64 евра	5.931,10 евра	6.299,75 евра
		9.009.817,00 дин.	8.013.837,00 дин.	482.980,00 дин.	513.000,00 дин.
	2009.	97.968,64 евра	89.012,43 евра	4.697,75 евра	4.258,46 евра
		9.202.263,00 дин.	8.361.000,00 дин.	441.263,00 дин.	400.000,00 дин.
Културни центар Драинац, Блаце	2008.	61.835,84 евра	36.088,95 евра	15.419,23 евра	10.327,66 евра
		5.035.404,00 дин.	2.938.788,00 дин.	1.255.616 дин.	841.000 дин.
	2009.	58.671,78 евра	35.976,94 евра	14.683,47 евра	8.011,37 евра
		5.511.082,00 дин.	3.379.339,00 дин.	1.379.229,00 дин.	752.514,00 дин.
Народна библиотека, Житорађа	2008.	70.537,56 евра	54.745,20 евра	15.178,35 евра	614,01 евра
		5.744.000,00 дин.	4.458.000,00 дин.	1.236.000,00 дин.	50.000,00 дин.
	2009.	74.778,54 евра	53.443,66 евра	20.802,57 евра	532,31 евра
		7.024.000,00 дин.	5.020.000,00 дин.	1.954.000,00 дин.	50.000,00 дин.

Највећи удео у буџету имају зараде запослених, а најмањи програми установа. Изузетак је једино Дом културе општине Прокупље који је у 2008. години издвојио мало више средстава за програме него за текуће трошкове.

Приказ 13: Структура буџета центара у 2008. и 2009. години

За програме из буџета највише издваја Културни центар општине Блаце па Дом културе у Прокупљу. Удео програма у укупном буџету у те две установе је неколико пута већи него код поливалентне установе у Житорађи.

Када је о инвестицијама реч, од 2008. године у своју поливалентну установу културе највише је уложила општина Блаце – 3.487,98 евра (300.000,00 динара). Дом културе *Радивој Увалић Бата* у Прокупљу и Народна библиотека у Житорађи нису имала улагања у периоду од 2007 до 2009. године.

Када је о приоритетним инвестиционим улагањима реч, прокупачки дом културе и Народна библиотека у Житорађи не наводе приоритетне инвестиције, док бљачки културни центар као приоритет наводи реконструкцију система за грејање сале.

Табела 18: Последња инвестициона улагања у поливалентне центре Топличког округа

Општина	Тип инвестиције	Финансијер	Година	Износ у еврима	Износ у динарима
Блаце	Уградња нове кино-опреме	Општина Блаце	2008	2.210,44	180.000,00
	Реконструкција дела крова	Општина Блаце	2009	1.277,54	120.000,00
	Реконструкција плочника	КЦ Драинац	2009	2.129,23	200.000,00

➤ Проблеми

Када су проблеми у питању сви поливалентне установе за културу наводе проблем финансирања. Дотрајалост и недостатак опреме је такође велики проблем у Дому културе у Прокупљу и Народној библиотеци у Житорађи док Културни центар у Блацу нема проблема са техничком опремљеношћу.

Када је о кадровима реч, Блаце и установа у Житорађи немају проблеме, док Дом културе у Прокупљу показује потребу за стручнијим кадром.

Културни центар у Блацу и Народна библиотека у Житорађи не наводе недостатак простора као проблем, док прокупачки дом културе нема ни своју зграду и потребно им је више простора.

Када су програми у питању, само установа у Житорађи не наводи да има проблема са програмима. Остале установе наводе недостатак средстава као главни узрок проблема у вези реализације програма

Табела 19: Проблеми поливалентних установа Топличког округа

Општина	Простор	Финансирање	Техничка опремљеност	Кадрови	Програми
Прокупље	Нема довољно простора. Потребно је да установа поседује свој објекат	Недовољно средстава. Потребна су средства за трошкове продукције и гостовања	Застарела опрема, потребни су нови разглас, расвета, позорница, ауто и филмска опрема	Неодговарајућа стручност кадрова. Постоји потреба за стручним кадровима	Постоји потреба за више врста програма. Проблем је у реализацији идеја
Блаце	Нема проблема	Недовољно средстава за програме, због чега предлажу пријављивање на конкурсе код ресорног министарства	Нема проблема	Нема проблема	Недовољно средстава за програме, због чега предлажу пријављивање на конкурсе код ресорног министарства и националних институција културе
Житорађа	Нема проблема	Недостатак финансијских средстава	Потребно ново озвучење и четири компјутера	Нема проблема	Нема проблема

- **Библиотеке општина Топличког округа**

Све општине имају библиотеку која функционише као самостална установа с тим што у Житорађи библиотека функционише као поливалентна установа односно, обавља поред библиотечке и одређени број других делатности. Најстарију библиотеку која датира од 1944. године има Прокупље, а најскорије је основана бачка библиотека.

Народна библиотека *Раде Драинац* у Прокупљу наслеђује традицију библиотекарства Грађанске читаонице основане 1909. године. 23. марта 1930. године се отвара Народна читаоница са универзитетом што је следећа појава библиотеке у Прокупљу после прекида насталог услед Балканског и Првог светског рата. У Другом светском рату, одмах по ослобођењу Прокупља оснива се Народна књижница и читаоница у Прокупљу. Библиотека 1961. постаје матична за општину Прокупље, а 1973. библиотека добија име Народна библиотека *Раде Драинац*.

Библиотека у Блацу је најмлађа у Топличком округу. Библиотека је првобитно радила у саставу Дома културе у Блацу до 05.03.2002. године, када је регистрована као јавна установа.

Народна библиотека у Куршумлији је једина културна установа у Општини. Током времена променила је већи број локација, углавном је била у неусловним просторијама, да би се 2007. године преселила у нове просторије.

Народна библиотека у Житорађи је постала самостална установа 1996. године. До тог времена је била саставна делатност тадашњег Дома културе. Данас, ова установа функционише као поливалентни центар који организује скоро све културне манифестације везане за општину Житорађа.

Табела 20: Подаци о оснивању библиотека

Назив установе	Општина оснивач	Година оснивања
Народна библиотека <i>Раде Драинац</i>	Прокупље	1944.
Народна библиотека <i>Рака Драинац</i>	Блаце	2002.
Народна библиотека Куршумлија	Куршумлија	1948.
Народна библиотека Житорађа	Житорађа	1996.

➤ **Просторни капацитети**

Народна библиотека *Раде Драинац* у Прокупљу и Народна библиотека *Рака Драинац* у Блацу користе простор који им је дат на коришћење од стране општина без накнаде. Простор Народне библиотека у Куршумлији и Народне библиотека у Житорађи је власништво установе.

Највећим простором располаже Народна библиотека *Раде Драинац* у Прокупљу, док најмање простора има Народна библиотека *Рака Драинац* у Блацу која функционише у свега 102 м².

Бачка и прокупачка библиотека немају простор за одржавање програма, а библиотека у Блацу нема ни читаоницу. Народна библиотеке у Житорађи која функционише као поливалентни центар, очекивано има највећих могућности за одржавање пратећих програма.

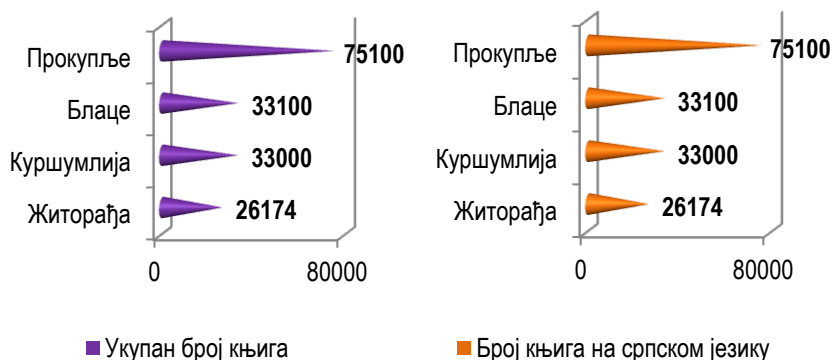
Табела 21: Основни подаци о простору библиотека

Назив установе	Површина простора	Број читаоница	Број места у читаоницама	Број простора за програме	Површина простора за програме	Број места за седење у сали за програме
Народна библиотека <i>Раде Драинац</i> , Прокупље	294 м ²	2	85	/	/	/
Народна библиотека <i>Рака Драинац</i> , Блаце	102 м ²	/	/	/	/	/
Народна библиотека, Куршумлија	220 м ²	1	12	1	40 м ²	/
Народна библиотека, Житорађа	200 м ² (само библиотека)	2	30	2	450 м ² +50 м ²	435+30

➤ **Фонд, програми и корисници**

Када је реч о броју књига, највећим фондом располаже прокупачка библиотека, а најмањи фонд има библиотека у Житорађи. Ниједна библиотека нема књиге на страном језику.

Приказ 14: Број књига у библиотекама Топличког округа

Структура фонда показује да највећи удео стручне и научне књиге има Народна библиотека *Раде Драинац* у Прокупљу. Треба напоменути да у прокупачкој библиотеци у структури фонда немају издвојену дечју литературу већ се део ове литературе подводи под стручне књиге и белетристику која се тиче деце. Народна библиотека у Житорађи није доставила податке о структури фонда.

Када је о књигама за особе са инвалидитетом реч, ниједна библиотека нема штампана нити ЦД издања за слепе и слабовиде. Ниједна библиотека Топличког округа није започела процес дигитализације.

Приказ 15: Структура фонда у библиотекама Топличког округа (Народна библиотека у Житорађи није доставила податке о структури фонда)

У периоду од 2007. до 2009. године са највише књига свој фонд обновила је библиотека у Прокупљу која успева да набави и до неколико пута више књига од осталих библиотека у округу, док је најмање књига у истом периоду набавила библиотека у Житорађи.

Табела 22: Подаци о броју набављених публикација у периоду од 2007. до 2009. године

Назив установе	Број набављених публикација			Укупно
	2007	2008	2009	
Народна библиотека <i>Раде Драинац</i> , Прокупље	2.203	2.146	1.939	6.288
Народна библиотека <i>Рака Драинац</i> , Блаце	1.032	1.361	1.050	3.443
Народна библиотека, Куршумлија	1.050	950	800	2.800
Народна библиотека, Житорађа	660	502	469	1.631

Када је реч о средствима, општина Блаце је највише издвојила за допуну фонда библиотеке у периоду од 2006 до 2009. године. Једино библиотека у Блацу добија средства за откуп од Министарства културе. Најмање средстава за набавку књига добија библиотека у Житорађи.

Табела 23: Подаци о средствима за набавку књига

Назив установе	Година	Средства од општине		Средства министарства културе		Број откупљених књига од средстава града и Министарства културе
		евра	динара	евра	динара	
Народна библиотека Раде Драицац, Прокупље	2006	2.838,46	238.744,00	/	/	1.198
	2007	3.983,22	318.499,00	/	/	1.058
	2008	993,44	80.898,00	/	/	1.498
	2009	1.108,24	104.098,00	/	/	1.403
Народна библиотека Рака Драицац, Блаце	2006	2.000,94	168.300,00	3.390,78	285.200,00	1.224
	2007	2.439,59	195.070,00	3.908,19	312.500,00	765
	2008	2.563,49	208.750,00	4.359,48	355.000,00	1.075
	2009	1.973,80	185.400,00	4.258,46	400.000,00	1.073
Народна библиотека, Куршумлија	2006	1.188,91	100.000,00	/	/	230
	2007	1.250,62	100.000,00	/	/	190
	2008	1.228,02	100.000,00	/	/	212
	2009	319,38	30.000,00	/	/	40
Народна библиотека, Житорађа	2006	356,67	30.000,00	/	/	100
	2007	562,78	45.000,00	/	/	95
	2008	614,01	50.000,00	/	/	90
	2009	Н.п.	Н.п.	Н.п.	Н.п.	Н.п.

*Н.п. – нема података

Највећи број корисника међу библиотекама Топличког округа има Народна библиотека Раде Драицац у Прокупљу, а најмање Народна библиотека у Житорађи. Најмлађи корисници библиотека су најбројнији у Прокупљу а такође и све остале категорије становништва као корисници најбројнији су у прокупачкој библиотеци.

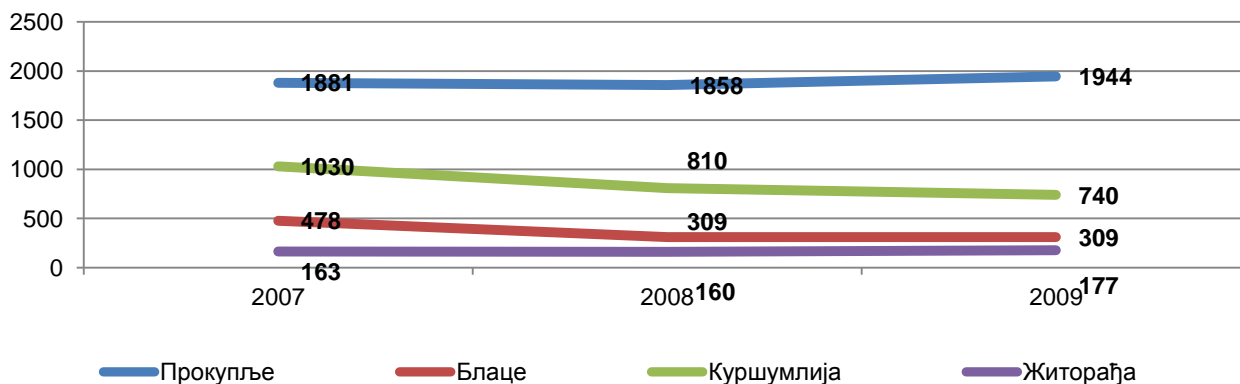
Табела 24: Број корисника библиотека у периоду од 2007. до 2009. године

Назив установе	Год.	Деца до 14 година	Ученици средњих школа	Студенти	Одрасли	Укупно по години
Народна библиотека Раде Драицац, Прокупље	2007	940	572	232	137	1.881
	2008	991	528	271	68	1.858
	2009	999	338	95	512	1.944
Народна библиотека Рака Драицац, Блаце	2007	322	61	17	78	478
	2008	144	72	18	75	309
	2009	151	61	22	75	309
Народна библиотека, Куршумлија	2007	530	180	70	250	1.030
	2008	490	130	50	140	810
	2009	450	120	40	130	740
Народна библиотека, Житорађа	2007	53	41	6	63	163
	2008	42	47	14	57	160
	2009	39	50	6	82	177

Тенденција кретања показује да се број корисника у Народној библиотеци у Куршумлији континуирано смањује у три посматране године. Библиотека у Прокупљу и библиотека у Житорађи бележи благ пораст броја корисника у 2009. у односу на претходну годину. Једино Народна библиотека Рака Драицац у Блацу има једнак број корисника у 2009. и 2008. години који је у благом паду у односу на 2007. годину.

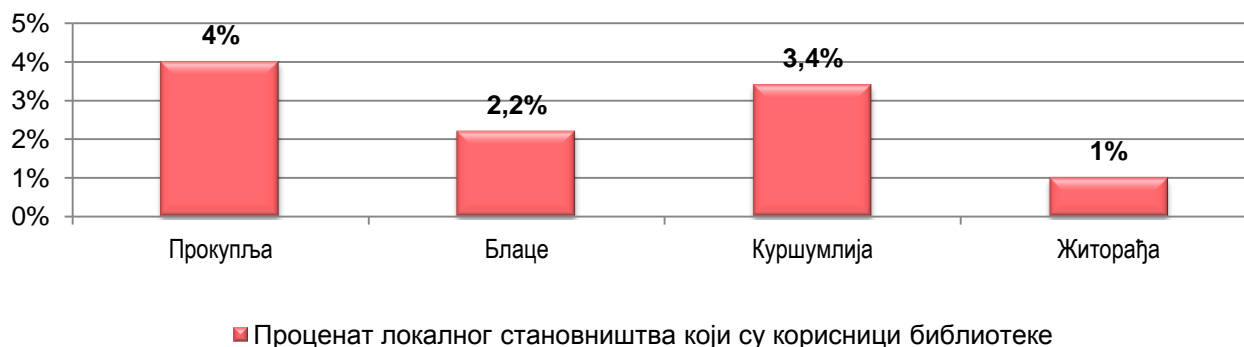
Већи скок у броју корисника у односу на 2007. годину бележи библиотека у Житорађи, а нижи у Прокупљу.

Приказ 16: Тенденција кретања укупног броја корисника библиотека Топличког округа

Када се сагледа однос између броја становника и корисника у библиотеци добија се следећа слика у поретку општина. Највећи удео становника међу корисницима библиотеке имају Прокупље (4%) и Куршумлија (3,4%), док је у библиотеци у Житорађи проценат становника међу корисницима 1%.

Приказ 17: Рангирање општина према проценту локалног становништва који су 2009. године корисници библиотеке

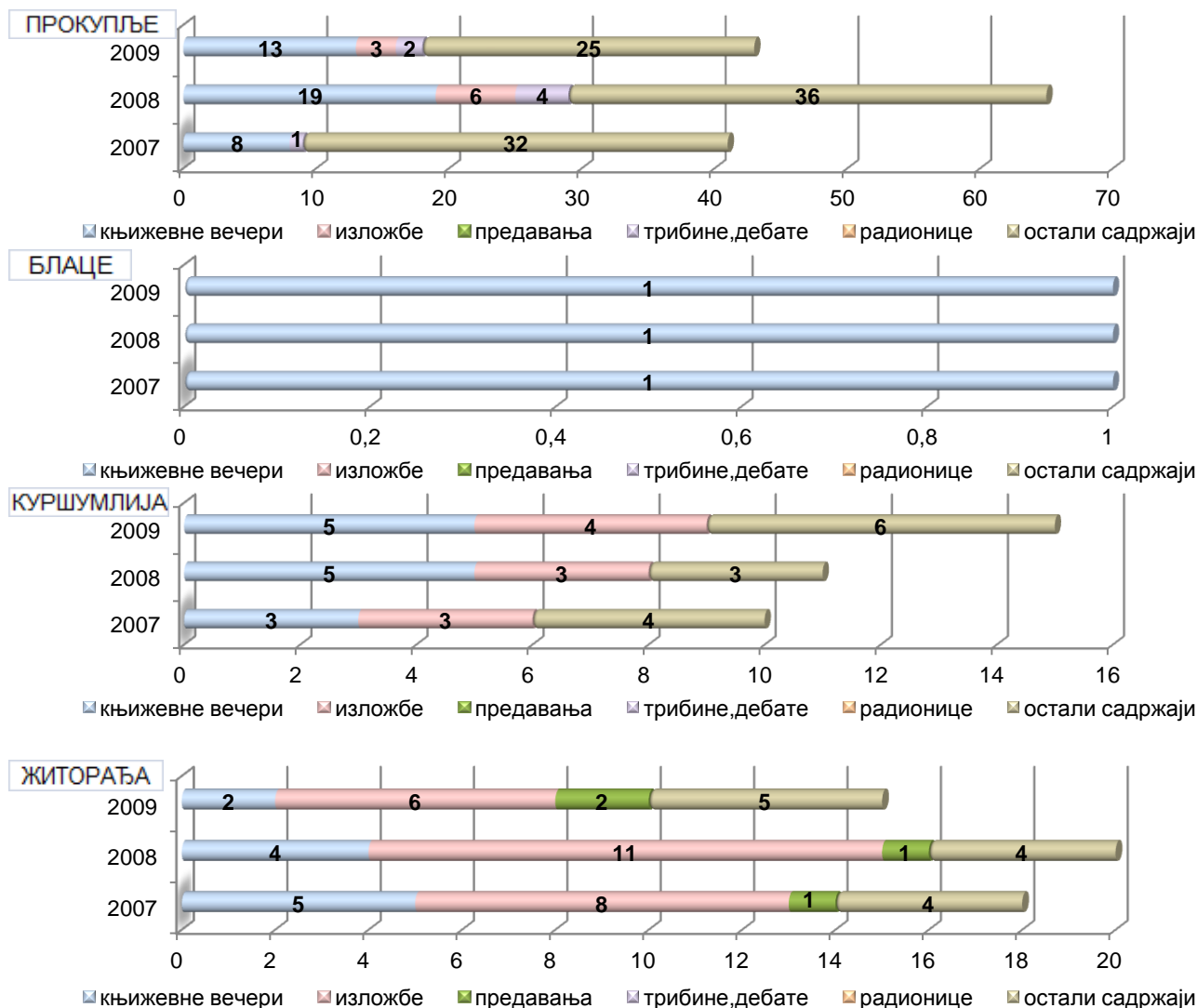

Већина библиотека у Топличком округу организују додатне програме за публику: књижевне вечери, изложбе, предавања, трибине и друге садржаје (позоришне садржаје, музичке програме, смотре рецитатора). Највећи број програма има Народна библиотека *Раде Драинац* из Прокупља а најмањи број додатних програма организује Народна библиотека *Рака Драинац* из Блаца због недостатка простора.

Табела 25: Број пратећих програма у периоду од 2007. до 2009. године

Назив установе	Укупан број програма по годинама		
	2007	2008	2009
Народна библиотека <i>Раде Драинац</i> , Прокупље	41	65	43
Народна библиотека <i>Рака Драинац</i> , Блаце	1	1	1
Народна библиотека, Куршумлија	10	11	15
Народна библиотека, Житорађа	18	20	15

Приказ 18: Број пратећих програма библиотека према врсти

Све библиотеке у Топличком округу су умрежене у електронску базу Кобис (Cobiss). Корисницима су на располагању и компјутери за претраживање фонда – у Прокупљу и Куршумлији по два рачунара, у Блацу један а у Житорађи ниједан.

Чланарине у библиотекама крећу се од 200 до 400 динара на годишњем нивоу. Библиотеке у Прокупљу и Куршумлији су радним данима за кориснике отворене од ујутро до увече док блачка и библиотека у Житорађи раде до 14 тј. 15 часова. За своје програме ниједна библиотека не наплаћује улазнице једино Народна библиотека у Житорађи која функционише као поливалентни центар наплаћује улазнице за биоскопске пројекције.

Табела 26: Чланарина и рад са корисницима

Назив установе	Чланарина		Радно време
	редовна	попусти	
Народна библиотека Раде Драинац, Прокупље	250,00 дин.	/	Радним данима: 7:00-20:00ч
Народна библиотека Рака Драинац, Блаце	300 дин.	200 дин. ученици и студенти	Радним данима: 7:00-14:00ч
Народна библиотека, Куршумлија	400 дин.	300 дин. ученици и студенти	Радним данима: 7:30-19:00ч
Народна библиотека, Житорађа	200 дин.	Постоји попуст за ђаке, студенте и хендикепиране	Радним данима: 7:00-15:00ч

Када је реч о евалуацији програма и истраживања потреба корисника као још један вид евалуације, једино библиотека у Прокупљу ради годишње евалуације и истраживања потреба корисника. Све библиотеке Топличког округа, осим куршумлијске библиотеке, документују своје активности на неки начин – пресклипинг, медиа клипинг, архивирање.

➤ Сарадња¹

Све библиотеке Топличког округа природно сарађују са матичном библиотеком у Прокупљу, а бљачка и куршумлијска библиотека сарађују и са Народном библиотеком Србије.

Куршумлијска библиотека има најужу мрежу сарадње од свих библиотека у округу а када је остварује, сарадња са другим актерима се огледа у сарадњи на организацији догађаја.

Међународну сарадњу не остварује ниједна библиотека Топличког округа.

Када је о сарадњи са медијима реч, све библиотеке Топличког округа, осим библиотеке у Житорађи указују да сарадњу остварују са локалним медијима.

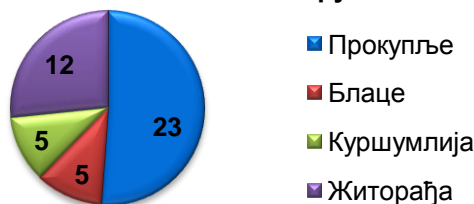
Табела 27: Сарадња са другим актерима у култури

Назив установе	Ниво сарадње					Тип сарадње
	Локални ниво	Регионални ниво	Национални ниво	Међународни ниво	Сарадња са центром округа	
Народна библиотека Раде Драинац, Прокупље	Народни музеј Топлице, Дом културе, Историјски архив Топлице	/	/	/	Прокупље је центар округа	- техничка - сарадња на организацији догађаја
Народна библиотека Рака Драинац, Блаце	Културни центар	Народна библиотека Раде Драинац у Прокупљу, Културни центар Крушевац	Народна библиотека Србије	/	Народна библиотека Раде Драинац у Прокупљу	- техничка - сарадња на организацији догађаја
Народна библиотека, Куршумлија	/	Народна библиотека Раде Драинац у Прокупљу	Народна библиотека Србије	/	Народна библиотека Раде Драинац у Прокупљу	- сарадња на организацији догађаја

➤ Кадрови²

Међу библиотекама Топличког округа највише запослених има библиотека у Прокупљу, па библиотека у Житорађи која функционише као поливалентни центар па се библиотечком делатношћу бави шесторо запослених. Подједнако запослених има библиотека у Куршумлији и библиотека у Блацу.

Приказ 19: Број запослених у библиотекама Топличког округа

¹ Из прегледа сарадње са другим актерима биће искључена библиотека у Житорађи, с обзиром на то да библиотека функционише као поливалентни центар. Та сарадња је приказана код прегледа поливалентних установа у овом извештају

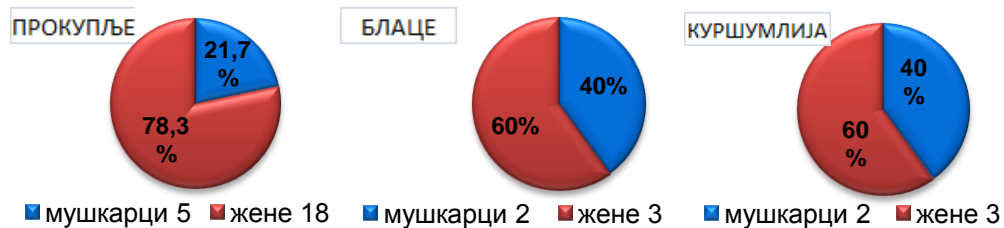
² Из прегледа запослених биће искључена библиотека у Житорађи, будући да је кадровска структура, с обзиром на то да библиотека функционише као поливалентни центар, приказана код прегледа поливалентних установа у овом извештају

Старосна структура показује да кадрова до 30 година у библиотекама Топличког округа нема осим једног запосленог у установи у Житорађи, а да су најбројнији кадрови између 50 и 59 година старости, осим у библиотеци у Куршумлији где постоји подједнак број кадрова у четвртој и шестој деценији живота. Најмлађи кадар је у библиотеци у Куршумлији, а најстарији у библиотеци у Блацу. Полна структура показује да су у свим библиотекама бројније жене.

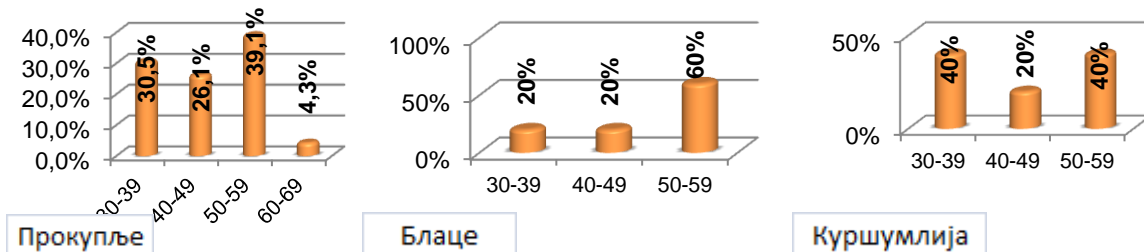
Табела 28: Просечна старост запослених у установама

Назив установе	Просечна старост запослених
Народна библиотека Раде Драинац, Прокупље	46
Народна библиотека Рака Драинац, Блаце	48
Народна библиотека, Куршумлија	45

Приказ 20: Полна структура и број припадника мушког и женског пола у установама

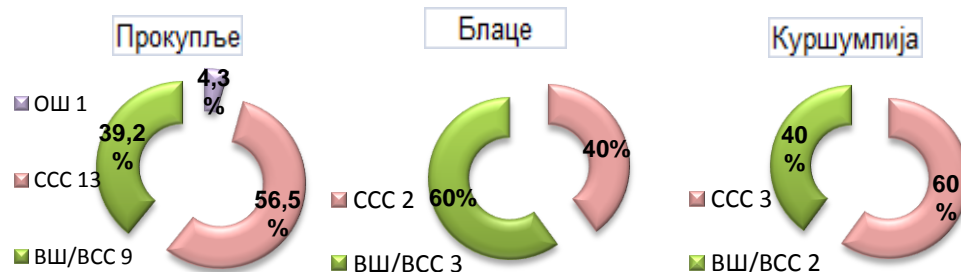

Приказ 21: Старосна структура кадрова у установама

Када је о образовној структури реч, у библиотеци у Блацу предњаче кадрови са вишим и високим образовањем док у прокупачкој и куршумлијској библиотеци већину чине средњеобразовани кадар.

Приказ 22: Образовна структура и број кадрова према стручној спреми у установама

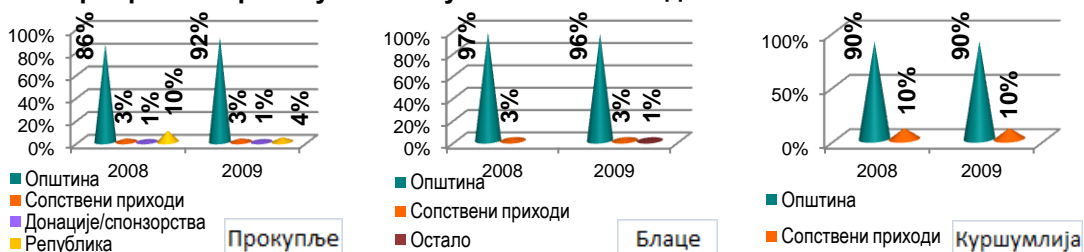

Када је реч о сарадницима, ниједна библиотека Топличког округа нема хонорарне сараднике нити волонтере али прокупачка и бачка библиотека истичу да имају потребу за волонтерима. Прокупачка библиотека има потребу за два таква ангажмана у раду библиотеке. Волонтери би радили на дигитализацији завичајне грађе.

➤ Буџет

Библиотеке Топличког округа се највећим делом финансирају из општинског буџета³. Други извор прихода су сопствена средства у бачкој и куршумлијској библиотеци, док су у прокупачкој библиотеци то средства од Републике.

Приказ 23: Извори финансирања установа у 2008. и 2009. години

Према броју запослених и броју програма, природно највећи укупан буџет, као и средства за програме, и у 2008. и у 2009. години имала је библиотека у Прокупљу, док је најмањи буџет у 2008. години имала библиотека у Куршумлији а 2009. године библиотека у Блацу. Пад буџета у 2009. години забележиле су библиотеке у Прокупљу (за 6,8%) и Блацу (за 14,3%). Насупрот њима, пораст буџета у две посматране године забележила је куршумлијска библиотека за 12,8%.

Табела 29: Висина и расподела буџета библиотека у 2008. и 2009. години

Установа	Година	Висина буџета	Структура буџета		
			Плате и доприноси	Материјални трошкови	Програми и пројекти
Народна библиотека Раде Драинац, Прокупље	2008.	159.642,79 евра	132.626,32 евра	17.806,31 евра	9.210,16 евра
		13.000.000,00 дин.	10.800.000,00 дин.	1.450.000,00 дин.	750.000,00 дин.
	2009.	148.833,13 евра	134.141,45 евра	11.497,84 евра	3.193,84 евра
		13.980.000,00 дин.	12.600.000,00 дин.	1.080.000,00 дин.	300.000,00 дин.
Народна библиотека Рака Драинац, Блаце	2008.	36.456,22 евра	29.172,57 евра	7.283,65 евра	/
		2.968.696,00 дин.	2.375.575,00 дин.	593.121,00 дин.	/
	2009.	31.245,66 евра	27.122,80 евра	4.122,86 евра	/
		2.934.927,00 дин.	2.547.664,00 дин.	387.263,00 дин.	/
Народна библиотека, Куршумлија	2008.	31.560,15 евра	26.783,15 евра	3.671,78 евра	1.105,22 евра
		2.570.000,00 дин.	2.181.000,00 дин.	299.000,00 дин.	90.000,00 дин.
	2009.	36.175,61 евра	30.671,55 евра	4.247,81 евра	1.256,25 евра
		3.398.000,00 дин.	2.881.000,00 дин.	399.000,00 дин.	118.000,00 дин.

Највећи удео у буџету библиотека имају зараде запослених, а најмањи програми установа.

Приказ 24: Структура буџета библиотека у 2008. и 2009. години

³ Не рачунајући библиотеку у Житорађи за коју неће бити посебно представљен буџет јер је представљен у делу о поливалентним установама овог извештаја

За програме из буџета у 2008. години, највише је издвојила библиотека у Прокупљу а у 2009. години, библиотека у Куршумлији.

Када је о инвестицијама реч, од 2007. године у своју библиотеку уложила је једино општина Куршумлија. Библиотека у Куршумлији поред тога добила је и средства од Министарства културе.

Када је о приоритетним инвестицијама реч, ниједна библиотека их не наводи.

Табела 30: Последња инвестициона улагања у библиотеке Топличког округа

Општина	Тип инвестиције	Финансијер	Година	Износ у еврима	Износ у динарима
Куршумлија	Изградња нове библиотеке	Општина Понтедера - Италија	Н.п	40.000,00	Н.п
		Лутрија Србије	Н.п	50.000,00	Н.п
		Општина Куршумлија	Н.п	20.000,00	Н.п
	Опремање библиотеке	Министарство културе	Н.п	Н.п	1.000.000,00

➤ Проблеми⁴

Када су проблеми у питању прокупачкој и бљачкој библиотеци простор је највећи проблем. Обе библиотеке као свој проблем, наводе недостатак простора. Прокупачка библиотека се налази у згради Гимназије и нема свој простор. Бљачка библиотека има јако мали и безуслован простор за обављање библиотечке делатности. То је и разлог зашто библиотека не организује додатне програме.

Финансијске тешкоће такође истичу све библиотеке због недовољно средстава за набавку књига и организацију програма.

Све библиотеке осим куршумлијске истичу дотрајалост и недовољну опремљеност информатичком опремом.

Кадровске проблеме нема једино библиотека у Блацу док прокупачка и куршумлијска библиотека наводе неадекватну кадровску структуру.

Табела 31: Проблеми библиотека Топличког округа

Општина	Простор	Финансирање	Техничка опремљеност	Кадрови	Програми
Прокупље	Недовољан простор. Потребан је већи простор и измештање у нову зграду	Недовољно средстава за програме, набавку књига, плате и превоз	Недостатак информатичке опреме. Потребан пројектор, рачунари, штампачи, дуплекс за фото копирање и канцеларијски намештај	Неадекватна кадровска структура потребно побољшање	Недовољно их је због недостатка средстава
Блаце	Потребан је већи простор за 100м ²	Недовољно средстава за куповину књига, промоције књига и трибине	Поитреба за информатичком опремом. Потребан је пројектор, ласерски штампач са лпт портом камкордер и дигитална камера	Нема проблема	/
Куршумлија	Нема проблема	Крајње оскудно и нередовно финансирање од стране општине	Нема проблема	Незадовољавајућа образовна структура запослених	/

⁴ Не рачунајући библиотеку у Житорађи за коју неће бити посебно представљени проблеми јер су представљени у делу о поливалентним установама овог извештаја

- **Музеј општина Топличког округа**

Народни музеј Топлице је регионални народни музеј и комплексног је типа. Музеј је формиран 1948. године и био је смештен у задужбини доктора Алексе Савића тзв. Савићевцу, који се налази на брду Хисар изнад града, у склопу рушевина Прокупачког утврђења. Првобитна поставка је 1962. године премештена у данашње просторије, у тзв. Стару пошту, која је подигнута 1925. године, према пројекту архитекте Бранка Таназевића, из 1912. године. Сама зграда Старе поште у којој се музеј налази је споменик културе под заштитом државе.

Табела 32: Подаци о оснивању Музеја и броју објеката које Музеј користи

Назив установе	Општина оснивач	Година оснивања	Број објеката које музеј користи
Народни музеј Топлице	Прокупље	1948.	2

➤ **Просторни капацитети**

Народни музеј Топлице је смештен у два објекта у Прокупљу - зграду Народног музеја и Галерију *Божа Илић*. Зграда Народног музеја је уступљена, дата Музеју на коришћење без накнаде од стране општине. У оквиру зграде Народног музеја се налази нова савремена галерија (Галерија Народног музеја Топлице) која је уз помоћ Завода за заштиту споменика из Ниша 1978. године настала адаптацијом зграде и доградњом. Уједно та галерија је и једини простор који је у власништву установе. Зграда Галерије *Божа Илић* је у простору који је Музеју дат на коришћење без накнаде. Изграђена је између два рата и предата у својину Музеју 1995. године.

Данас Народни музеј Топлице располаже простором од 683,7 м² и поседује два простора за одржавање програма тј. у склопу Музеја, данас постоје две галерије. Једна од њих (*Галерија Народног музеја Топлице*) се налази у самој згради Музеја. У њој се организују бројне изложбе, манифестације, трибине и концерти.

Галерија *Божа Илић*, налази се у градској пешачкој зони и формирана је 1995. године. У овом простору се приређују изложбе најпознатијих ликовних стваралаца. Један простор има 102,15 м² и може да прими око 70 гледалаца. Други простор има 90 м² и може да прими око 50 гледалаца.

Народни музеј Топлице у оквиру свог простора има конзерваторску радионицу.

Табела 33: Основни подаци о просторима у оквиру којих Музеј организују делатност

Назив установе	Површина простора	Број депоа	Површина депоа	Број затворених простора за програме	Површина простора за програме	Број места за седење у сали за програме
Народни музеј Топлице	683,7 м ²	3	79,5 м ²	2	102,15 м ² +90 м ²	70+50

➤ **Фонд, програми и корисници**

Народни музеј Топлице има укупно 5.392 предмета. Најбројнија је археолошка збирка која броји 2.015 предмета. У Музеју постоји 4.988 обрађених предмета од којих је 1.071 конзервирано.

Табела 34: Број предмета према збиркама у музеју Топличког округа

Збирке	Прокупље
Етнолошка	660
Археолошка	2.015
Ликовна	425
Фотографска	758
Нумизматичка	500
Збирка архивалија	790
Збирка оружја и војне опреме	242
Остало	2
УКУПНО ПРЕДМЕТА	5.392

Приказ 25: Структура фонда у музеју Топличког округа⁵

Структура фонда показује да археолошка збирка има највећи удео у фонду Народног музеја Топлице.

Када је реч о обради и конзервацији предмета, регионални Музеј Топлице има 92,5% обрађених предмета и 55,5% конзервираних. Када се заштита предмета сагледа по збиркама, у овом Музеју највише конзервираних предмета налази се у оквиру збирке архивалија - 38,2% од укупног броја конзервираних предмета. Музеј поседује 3.462 предмета који не подлежу конзервацији тј. 64,2% од укупног фонда Музеја.

Када је реч о поставкама, Народни музеј Топлице има сталну поставку. Поставка везана за Топлички устанак, урађена је 1975. године. 1978. године, урађена је нова поставка, под називом *Раднички покрет и НОБ*, која је и данас изложена, са мањим променама. Археолошка поставка у Музеју, направљена је 1981. године и обухвата археолошке налазе и њихове фотографије, од праисторијског доба до средњег века.

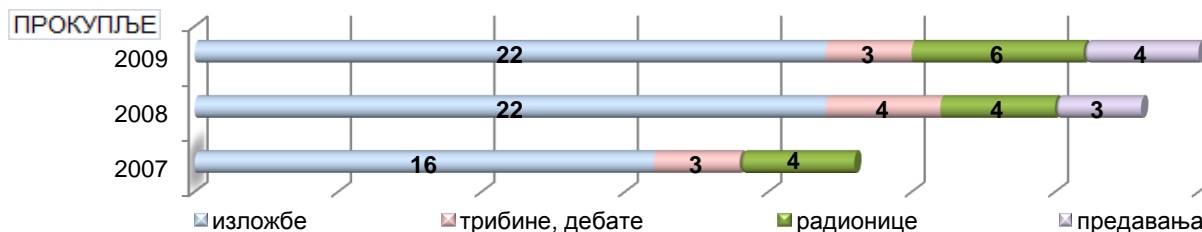
Цена обиласка сталне поставке је 70,00 динара, док су пратећи програми бесплатни. Радно време Музеја је од 9 до 20 часова.

Табела 35: Отвореност посетиоцима

Назив установе	Цене улазница		Радно време
	Стална поставка	Изложбе и програми	
Народни музеј Топлице	70,00 дин.	Бесплатно	Од 09-20 ч

Народни музеј Топлице поред редовне делатности, организују и пратеће програме као што су изложбе, трибине, радионице, промоције књига, предавања, концерте, пројекције археолошких, историјских и документарних филмова и разне манифестације. Музеј је организатор ликовне колоније *Меморијал Божа Илић*.

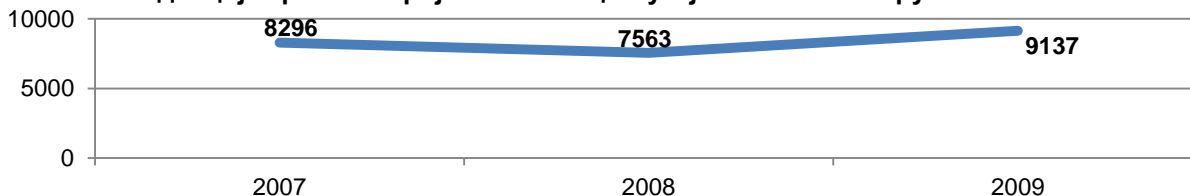
Приказ 26: Број пратећих програма Музеја према врсти садржаја

⁵ Подаци о структури фонда су преузети из упитника који је Установа попунила за потребе пројекта Музеји у Србији-актуелно стање реализован 2008. године

Када је у питању посећеност, број љубитеља Музеја је био већи у 2009. години у односу на претходне две.

Приказ 27: Тенденција кретања броја посетилаца музеја Топличког округа

Када је реч о евалуацији програма, музеј у Прокупљу то чини, а такође спроводи и истраживања потреба посетилаца као још један вид евалуације. 2010. године је последњи пут урађено истраживање потреба посетилаца.

Народни музеј Топлице документују своје активности преко архиве.

Када је реч о доступности музејских садржаја страним туристима, музеј у Прокупљу штампа двојезичне брошуре на српском и енглеском језику.

➤ Сарадња

Музеј у Прокупљу има широку мрежу сарадње. Музеј сарађује са установама у својој општини, са осталим музејима и институтима у округу и земљи. Музеј Топлице не остварује међународну сарадњу.

Када је о сарадњи са медијима реч, Народни музеј Топлице сарађују са локалном телевизијом, са дописништвом РТС - а, са телевизијама у Нишу, топличким новинама као и са дописништвима *Политике* и *Блица*.

Музеј Топлице није члан ниједне националне нити међународне музејске заједнице и асоцијације.

Табела 36: Сарадња са другим актерима у култури

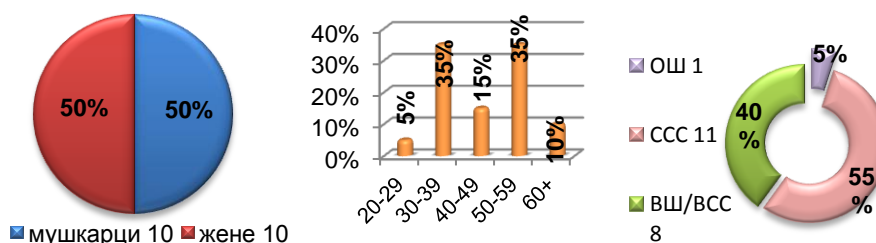
Назив установе	Ниво сарадње					Тип сарадње
	Локални ниво	Регионални ниво	Национални ниво	Међународни ниво	Сарадња са центром округа	
Народни музеј Топлице	Дом културе <i>Радивој Увалић-Бата</i> , Народна библиотека <i>Раде Драинац</i> , Историјски архив	Народни музеј у Нишу, Завод за заштиту споменика у Нишу, Народни музеј у Крушевцу, Народни музеј у Лесковцу...	Народни музеј у Београду, Етнолошки музеј у Београду, Историјски музеј, Археолошки институт у Београду	/	Прокупље је центар округа	- техничка - логистичка - сарадња на организацији догађаја - сарадња на пројектима/ програмима

➤ Кадрови

Народни музеј Топлице има двадесеторо запослених од којих десеторо раде у у основној делатности. Полна структура показује изједначеност жена и мушкараца. Просек година запослених је 46 године, а само је једна особа од запослених која има испод 30 година. Подједнак је број кадрова у тридесетим и педесетим годинама живота, и они предњаче у односу на остале.

Кад је о образовној структури реч, у Народном музеју Топлице преовлађује кадар са завршеном средњом школом.

Приказ 28: Полна, старосна и образовна структура запослених у Народном музеју Топлице

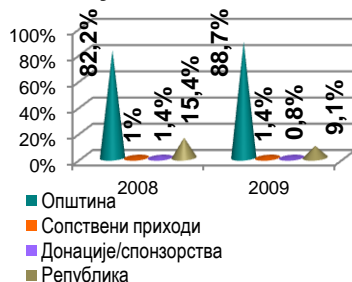

Музеј не ангажује хонорарне сараднике.

➤ Буџет

Главни извор финансирања Музеја је општина Прокупље, али део средстава добија и од Републике и донацијом, док сопствени приходи у обе године не прелазе 1,4% укупног буџета Установе.

Приказ 29: Извори финансирања установе у 2008. и 2009. години

Музеј је у 2008. години располагао већим укупним буџетом, као и средствима за програме којих у 2009. години према упитнику достављеном Заводу, није имао.

Пад буџета у 2009. години је износио 17,9%.

Табела 37: Висина и расподела буџета Музеја у 2008. и 2009. години

Установа	Година	Висина буџета	Структура буџета		
			Плате и доприноси	Материјални трошкови	Програми и пројекти
Народни музеј Топлице	2008.	169.777,58 евра	128.631,96 евра	16.742,21 евра	24.403,41 евра
		13.825.294,00 дин.	10.474.732,00 дин.	1.363.348,00 дин.	1.987.214,00 дин.
	2009.	139.427,19 евра	121.651,87 евра	17.775,32 евра	/
		13.096.493,00 дин.	11.426.845,00 дин.	1.669.648,00 дин.	/

Највећи удео у буџету Музеја имају зараде запослених. Средства за текуће трошкове у 2008. години су била мања него у 2009. години. У 2009. години Народни музеј Топлице није издвојио средства за програме. У 2008. години текући трошкови били су мањи од средстава издвојених за програме.

Приказ 30: Структура буџета Музеја у 2008. и 2009. години

Када је о инвестицијама реч, од 2007. године у текуће поправке и одржавање зграда и објеката Музеј је једино добио средства од Апотекарске установе - Прокупље.

Када је о приоритетним инвестицијама реч, прокупачки музеј истиче неопходност реконструкције и адаптације поткровља зграде Народног Музеја Топлице и адаптацију подрумских просторија галерије *Божа Илић*.

Табела 38: Последња инвестициона улагања у Народном музеју Топлице

Општина	Тип инвестиције	Финансијер	Година	Износ у еврима	Износ у динарима
Прокупље	Текуће поправке и одржавање зграда и објеката	Апотекарска установа - Прокупље	2008	2.456,04	200.000,00
	Текуће поправке и одржавање зграда и објеката	Апотекарска установа - Прокупље	2009	1.064,61	100.000,00

➤ **Проблеми**

Када је о проблемима реч, Народни музеј Топлице наводи недостатак простора за рад, депоа за чување предмета и лоше стање саме зграде. Такође су присутни и проблеми са финансирањем због којих је и мањак програма. Музеј као проблем наводи и недостатак техничких уређаја.

Једино са кадровском структуром прокупачки музеј нема проблема.

Табела 39: Проблеми у Народном музеју Топлице

Општина	Простор	Финансирање	Техничка опремљеност	Кадрови	Програми
Прокупље	Зграда је потребна детаљна реконструкција, од крова до подрума, поправка фасаде; недовољно простора за рад кустоса и депоа за чување предмета. Постоји потреба за повећањем простора за рад и смештај предмета	Недовољно средстава за програмску активност. Решење виде у ангажовању свих топличких општина у финансирању делатности Музеја	Непостојање видео надзора и алармног система, мањак рачунске опреме, клима, теренског возила	Нема проблема	Недостатак новчаних средстава

• **Историјски архив Топличког округа**

Историјски архив Топличког округа налази се у Прокупљу. Основан је 2006. године од стране СО Прокупље. Историјски архив Топлице задужен је за сакупљање архивске грађе за територију општина: Прокупље, Житорађа, Блаце и Куршумлија. Пре тога, од 1948. до 1951. године постојало је архивско средиште Илија Радуловић које 1961. године прераста у архивски центар који је припадао Историјском архиву среза Ниша. Од 1962. године почиње активно прикупљање архивске грађе. Потом, од 1989. до 2006. године се формира архивско одељење у склопу СО Прокупље. Средином 2006. године је основан Историјски архив Топлице.

➤ **Просторни капацитети**

Архив користи простор који изнајмљује од Републичке дирекције за робне резерве. Цела зграда има 1200 м² а Архив располаже простором од 260 м² у којем 200 м² заузимају депои, 50 м² радне просторије и 10 м² читаоница. Зграда није споменик културе.

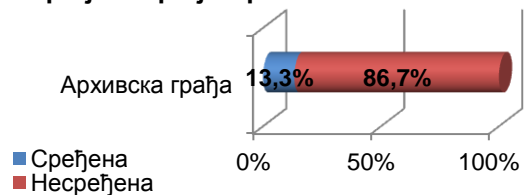
Архив нема простор за јавне програме.

➤ **Фонд**

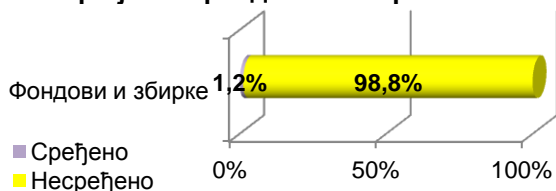
Архив поседује 1.500 м архивске грађе обухватајући период од 1889. до 2007. године, од чега је сређено 200 дужних метара.

Установа води бригу о 200 регистратура, а располаже са 583 фонда и збирки, од којих је 7 сређено. Архив није почео са процесом микрофилмовања нити дигитализације архивске грађе.

Приказ 31: Однос сређене и несређене грађе Архива

Приказ 32: Однос сређених и несређених фондова и збирки

➤ **Програми и корисници**

Од оснивања 2006. године кроз Архив је прошло 15 домаћих истраживача и ниједан страни истраживач, док број истраживачких дана износи 35. Архив се бави само редовним активностима и нема пратеће програме.

➤ **Сарадња**

Архив сарађује са установама у својој општини, док не остварује сарадњу са актерима у култури у другим општинама Топличког округа. Природно, сарадњу у региону остварује са нишким и врањским архивом а такође има сарадњу и са Архивом Србије. Сарадња на међународном нивоу не постоји.

Архив не остварује сарадњу са локалним медијима у домену информисања.

Табела 40: Сарадња са другим актерима у култури

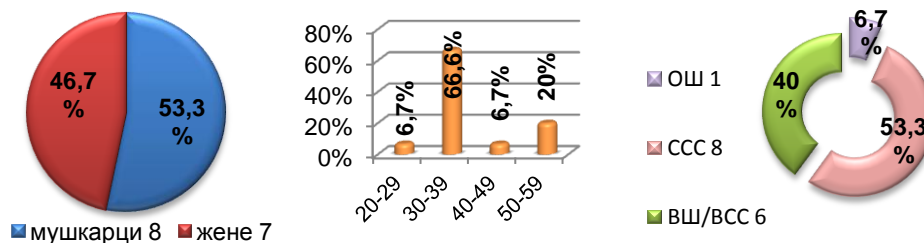
Назив установе	Ниво сарадње					Тип сарадње
	Локални ниво	Регионални ниво	Национални ниво	Међународни ниво	Сарадња са центром округа	
Историјски архив Топлице, Прокупље	Библиотека, Музеј, Дом културе	Нишки и врањски архив	Архив Србије	Не постоји сарадња	Прокупље је центар округа	- техничка

➤ **Кадрови**

Архив има петнаесторо запослених од којих једанаесторо ради у основној делатности. Полна структура показује предност мушкараца. Просек година запослених је 38 година, а само један од запослених има испод 30 година. Предњаче кадрови у тридесетим годинама живота.

Кад је о образовној структури реч, у Архиву преовлађује кадар са средњом школом.

Приказ 33: Полна, старосна и образовна структура запослених у Архиву

Архив не ангажује хонорарне сараднике нити има потребу за волонтерима.

➤ **Буџет**

Главни извор финансирања Архива је општина Прокупље, али део средстава добија и од Републике Србије а део добија и од општина Житорађа, Куршумлија и Блаце за које су надлежни. Сопствени приходи у 2008. години су чинили 25% од укупног буџета Установе док у 2009. години тај проценат се смањило на 4%. Структура буџета укључује плате и текуће трошкове, али не и средства за реализацију програма.

Табела 41: Удео општина у буџету Архива у периоду од 2007. до 2009. године

Назив општине	Издавања општина у %		
	2007	2008	2009
Блаце	83.000	118.000	95.000
Куршумлија	100.000	150.000	/
Житорађа	/	148.000	190.000
УКУПНО	183.000	416.000	285.000

Приказ 34: Извори финансирања Архива у 2008. и 2009. години

Архив је у 2009. години располагао већим укупним буџетом, и мање је било издвојено средстава за материјалне трошкове. Средства за програме не постоје пошто Архив не организује исте. Пораст буџета у 2009. години је износио 20,7%.

Табела 42: Висина и расподела буџета Архива у 2008. и 2009. години

Установа/ Општина	Година	Висина буџета	Структура буџета		
			Плате и доприноси	Материјални трошкови	Програми и пројекти
Историјски архив Топлице, Прокупље	2008.	90.529,75 евра	66.030,72 евра	24.499,03 евра	/
		7.372.000,00 дин.	5.377.000,00 дин.	1.995.000,00 дин.	/
	2009.	114.158,63 евра	97.380,30 евра	16.778,33 евра	/
		10.723.000,00 дин.	9.147.000,00 дин.	1.576.000,00 дин.	/

Највећи удео у буџету Архива имају зараде запослених. Средства за текуће трошкове у 2008. години су била већа него у 2009. години. Историјски архив Топлице није издвојио средства за програме ни у 2008. години нити у 2009. години.

Приказ 35: Структура буџета Архива у 2008. и 2009. години

Када је о инвестицијама реч, од 2007. године у текуће поправке, одржавање зграда и набавку рачунарске опреме Архив је уложио средства које је добио од Министарства културе. Када је о приоритетним инвестицијама реч, прокупачки архив их не помиње.

Табела 43: Последња инвестициона улагања у Архиву

Општина	Тип инвестиције	Финансијер	Година	Износ у еврима	Износ у динарима
Прокупље	Канцеларијска опрема	Министарство културе	2007	9.704,83	776.000,00
	Пословне зграде	Министарство културе	2008	8.807,46	717.207,00
	Канцеларијски намештај	Министарство културе	2008	3.121,63	254.200,00
	Рачунарска опрема	Министарство културе	2008	3.043,16	247.810,00
	Пословни простор	Министарство културе	2009	1.277,54	120.000,00

➤ **Проблеми**

Архив у Прокупљу као највећи проблем истиче проблем са закупцима простора у коме се тренутно налазе. Решење виде у томе да простор који тренутно користе пређе у њихово трајно власништво.

Табела 44: Проблеми архива Топличког округа у Прокупљу

Установа/ Општина	Простор	Финансирање	Техничка опремљеност	Кадрови	Програми
Историјски архив Топлице, Прокупље	Проблем са закупцима простора. Решење виде да простор који тренутно користе пређе у трајно власништво	Проблем са зарадама запослених	/	Нема проблема	/

• **Цивилни сектор Топличког округа**

Цивилни сектор у култури Топличког округа није развијен.

Већина културно-уметничка друштва се налазе у оквиру домова културе као што је случај са КУД-ом Абрашевић који функционише у оквиру Дома културе *Радивој Увалић Бата* из Прокупља, затим КУД Блаце у оквиру Културног центра Драинац и фолклорна секција у оквиру поливалентне установе у Житорађи. У Куршумлији постоји КУД *Бата Лачковић* али није још регистрован.

На основу података о цивилној сцени у култури којима Завод располаже, Удружење књижевника постоји само у општини Куршумлија. Ради се о Књижевном клубу *Милутин Ускоковић*. У Блацу постоји Удружење грађана *Упознај себе* које се бави културом у тој општини али чланови овог удружења нису доставили упитник Заводу за проучавање културног развитка.

Табела 45: Актери цивилног сектора у култури Топличког округа (црвеном бојом означено је оно друштво/организација која Заводу није доставила упитник)

Топлички округ	број	Удружења
Блаце	1	-Удружење грађана <i>Упознај себе</i>
Куршумлија	1	- Књижевни клуб <i>Милутин Ускоковић</i>
УКУПНО		2

• **Удружења у култури Топличког округа**

Када је реч о струковним удружењима Топличког округа, према подацима са којима располаже Завод, само две општине имају удружења која се баве културом у тим општинама. То су: Књижевни клуб *Милутин Ускоковић* из Куршумлије и Удружење грађана *Упознај себе* из Блаца које Заводу није доставило упитник.

Књижевни клуб *Милутин Ускоковић* из Куршумлије основан је још 1971. године. Овај клуб нема своје просторије за активности већ по потреби користи просторије библиотеке и општинске управе.

Поред својих свакодневних потреба већина удружења просторе користи и за своје програмске активности.

Табела 46: Основни подаци о удружењу

ОПШТИНА	Назив удружења	Година оснивања	Основни циљ удружења	Простор за активности	Да ли је у простору могуће организовати програме?
КУРШУМЛИЈА	Књижевни клуб <i>Милутин Ускоковић</i> , Куршумлија	1971	Окупља и негује заједништво школске и студентске омладине и грађане Куршумлије који се баве литерарним тј. књижевним радом, организованом кроз примерене облике сусрета и исказивања оригиналне писане речи у сопственој средини али и на страни, што зависи од контакта са другим сличним клубовима као и еминентним књижевним ствараоцима у култури	Немају своје просторије, користе просторије библиотеке и општинске управе	Да

➤ **Чланови и активности**

Књижевни клуб *Милутин Ускоковић* из Куршумлије током година има све већи број сталних чланова, тако да је 2009. године Клуб имао 85 активиста.

Табела 47: Чланство удружења Топличког округа

	Назив удружења	Стални чланови			Повремени чланови			Волонтери		
		2007	2008	2009	2007	2008	2009	2007	2008	2009
КУРШУМЛИЈА	Књижевни клуб <i>Милутин Ускоковић</i>	15	40	85	/	/	/	/	/	/

Активности поменутог књижевног клуба *Милутин Ускоковић* из Куршумлије се огледају у издавачкој делатности у којој, до сада, има четири књиге поезије и један зборник поезије и прозе. Обележава се и Дан Клуба, 28. октобар у част књижевнику Милутину Ускоковићу према коме је Клуб и добио назив. Овај Клуб организује и сусрете са еминентним књижевним ствараоцима и промоције нових издања. Такође је активан у раду са литерарним секцијама школа у Куршумлији. Као суорганизатор поменути књижевни клуб учествује у појединим пројектима које организује Народна библиотека у Куршумлији и општина Куршумлија.

Према подацима о бројности публике којима Завод располаже, тај број расте из године у годину.

За своје програме Књижевни клуб *Милутин Ускоковић* не наплаћује улазнице али постоји чланарина која на годишњем нивоу износи 500,00 динара, за пензионере 300,00 динара док је за ђаке бесплатна.

Табела 48: Чланство и активности удружења Топличког округа

	Назив удружења	Активности	Број публике			Цена улазница за програме
			2007	2008	2009	
КУРШУМЛИЈА	Књижевни клуб <i>Милутин Ускоковић</i>	Издавачка делатност, обележавање дана Клуба, сусрети са књижевним ствараоцима, сусрети са секцијама школа у Куршумлији, повремени пројекти у којима учествују као суорганизатори	100	250	450	Не наплаћују улазнице али наплаћују чланарину 500 дин. годишње

➤ **Сарадња**

Књижевни клуб *Милутин Ускоковић* из Куршумлије, сарађује са Народном библиотеком у Куршумлији која је и једина установа културе у овом месту. Ово удружење развија и сарадњу са школама у Куршумлији и локалном самоуправом. Књижевни клуб *Милутин Ускоковић* нема сарадњу на националном, регионалном нити међународном нивоу. Такође Клуб нема успостављену сарадњу са локалним медијима.

Табела 49: Сарадња удружења са актерима у култури и медијима

Назив удружења		Сарадња са актерима у култури				Сарадња са медијима
		Локални ниво	Регионални ниво	Национални ниво	Међународни ниво	
КУРШУ-МЛИЈА	Књижевни клуб Милутин Ускоковић	Народна библиотека				Не
		Куршумлија, школе, општина Куршумлија	/	/	/	

➤ **Финансирање удружења**

Књижевни клуб Милутин Ускоковић највећи део средстава, за своје функционисање, добија од општине (86,7%) а такође, део средстава успева да обезбеди од спонзора (13,3%).

Табела 50: Буџети удружења и извори финансирања у 2008. и 2009. години

Назив удружења		Год.	Буџет удружења		Извори финансирања удружења			
			динара	евра	Општина	Сопствена средства	Спонзори и донатори	Република
КУРШУ-МЛИЈА	Књижевни клуб Милутин Ускоковић	2008	Н.п	Н.п	Н.п	Н.п	Н.п	Н.п
		2009	150.000,00	1.596,92	86,7%	/	13,3%	/

Н.п – нема података

➤ **Проблеми**

Књижевни клуб Милутин Ускоковић има проблем који се односи на недостатак адекватног простора за рад Клуба у смисли непостојања сопствене просторије. Такође као велики проблем се истиче проблем који је везан за немогућност професионалнијег рада који би се лако превазишао када би у Куршумлији постојала још нека институција, осим Библиотеке, која би се професионално бавила културом. Ово удружење сматра да би било потребно формирати Центар за културу у чијим би се оквирима могло сместити и деловање Књижевног клуба.

Техничка опремљеност и финансирање је такође проблем овог удружења.

Табела 51: Проблеми удружења Топличког округа

	Назив удружења	Простор	Финансирање	Техничка опремљеност	Програми
КУРШУ-МЛИЈА	Књижевни клуб Милутин Ускоковић	Постоји потреба за сопственим простором	Постоји потреба за већим финансирањем	Постоји потреба за бољом техничком опремљеношћу	Постоји потреба за већим професионалним радом и ангажовањем